



## Zbornica trdovratna s svojimi zahtevami

Še pred tednom dni so nekateri napovedovali, da bodo intenzivna pogajanja o predlogu zakona o delovnih razmerjih predlagateljem omogočila poslati v državni zbor usklajen zakon. Čeprav so pogajalci ta teden dvakrat poskusili uskladiti mnenja, so po sporočilu z ministrstva za delo pogledi na dodatek za nadurno delo, prekinitvev delovnega razmerja iz osebnih razlogov, štetje odmora za malico v štetje odmora za precej različni. Ker se je minister za delo javno postavil v vlogo zaščitnika šibkejši strani – delavcev, so delodajalci na pogajanjih postali šibkejša stran in mogoče prav zato niso bili pripravljeni popustiti niti pri malenkostih.

Člani ekonomsko-socialnega sveta so se to sredo dogovorili, da bodo predlog zakona obravnavali na seji 25. septembra. Ker ni verjetno, da bi delodajalci pripravljene bili kaj popustiti, bo minister ta zakon verjetno poslal v obravnavo neusklajen. To za ta pomembni zakon ne bo dobra popotnica. Položaj delavcev bo preveč odvisen od dobre volje poslancev, ki so k delavcem naklonjeni praviloma takrat, ko se potegujejo za njihove glasove.

## Pogajanja o plačni politiki se bodo nadaljevala

Na seji ekonomsko-socialnega sveta (ESS) prejšnji teden je Brane Mišič predlagal, naj se ta organ opredeli o nadaljevanju pogajanj o plačni politiki. Po polemični razpravi to sre-

do, ki je pokazala tudi precejšnje razlike v pogledih, je ESS ugotovil, da so vsi trije socialni partnerji zavzemajo za nadaljevanje pogajanj. Prihodnji teden naj bi se pogajalci dogovorili, ali bo cilj pogajanj sprememba dogovora, ki velja do konca junija 2001, ali podpis novega dogovora, ki bi lahko začel veljati takoj po podpisu.

Predstavniki sindikatov so zelo enotno menili, da se je treba pravočasno dogovoriti vsaj o eskalaciji (usklajevanju plač z rastjo življenjskih stroškov), saj bo po veljavnem dogovoru zadnja opravljena januarja 2001. Dogovoriti se bo treba tudi o višini regresa prihodnje leto.

Mnenje delodajalcev je najbolj jasno povedal Samo Hribar Milič, s tem ko je dejal, da dogovor velja do konca junija 2001 in da zato nobenega vprašanja ni treba reševati na hitro. V nasprotju s sindikalisti, ki so opozarjali, da pogajanja 10 mesecev ne napredujejo, je Hribar trdil, da to ni res, ker so v osmih dejavnostih že dala rezultate, v enajstih dejavnostih pa da še potekajo. Poudaril je tudi, da dvigovanje mase plač, kar bi bilo posledica uveljavitve različnih sindikalnih predlogov, za gospodarsko zbornico ni sprejemljivo. (Minister Brejc je podvomil, da so izračuni GZS o posledicah uveljavitve sindikalnih zahtev pravilni. Brane Mišič je dodal, da so ti izračuni lahko vprašljivi tudi, če ne upoštevajo velikih razlik med izhodiščnimi plačami in dejanskimi izplačili.)

Več predstavnikov sindikatov je ugotovljalo, da pogajanja lahko pripeljejo do kompromisa (ki po Mišičevih besedah ni nujno najboljše rešitev), le če sta obe strani pripravljene zblizati svoje zahteve. Če zbornica meni, da mase plač sploh ni mogoče povečati, pogajanja pač ne morejo biti uspešna.

Razprava je pokazala, da bi na pogajalsko mizo morala priti zlasti rešitev vprašanja eskalacije in regresa za letni dopust. Pogajati bi se morali tudi o spremembah dogovora ali novem dogovoru o plačni politiki. Dobro bi bilo, če bi obnovili tudi pogajanja o socialnem sporazumu (predlani so bila prekinjena).

V povezavi s plačno politiko bo ESS obravnaval tudi proračunski memorandum. Ta je za socialne partnerje pomemben ne le zaradi plač v negospodarstvu, ampak tudi zaradi njihovega vpliva na gospodarstvo. Glede davka na plače je sedaj jasno, da ga vlada šteje za enega od virov napajanja proračuna. Ugoditev zahtevi delodajalcev (ki jo sindikati podpirajo) o zmanjšanju davka in njegovi ukinitvi v delovno intenzivnih dejavnostih, je torej odvisna od tega, ali bo vlada ta vir pripravljena nadomestiti z drugim (višjim DDV).

**Mednarodni obrtni sejem v Celju privablja številne obiskovalce. Zelo vidno mesto na prireditvi so dobili mladi, ki nastopajo pod geslom Učenje za življenje. Dualno poklicno izobraževanje že po osnovni šoli, pri delodajalcu in v šoli, je končalo več kot 400 mladih. Ker se za obrtne poklice pri nas odloča veliko premalo mladih, so sejemske predstavitve dela in dosežkov vajencev (podpira jih tudi ministrstvo za delo) lahko dobra priložnost, da mladi spoznajo, da lahko gresta šola in delo skupaj, da torej ne drži več grožnja naših starih staršev: uči se, da ti ne bo treba delati!**



## Zakon o upravi v normalni postopek

Po besedah Gregorja Viranta, državnega sekretarja z ministrstva za notranje zadeve, izrečenih na seji ESS to sredo, je med vlado in Sindikatom delavcev državnih in družbenih organov Slovenije (SDDO) pri zakonu o upravi v državni zbor prišlo do kratkega stika, ki ga želi ministrstvo rešiti. Sindikatu se je tudi opravičil za naglico, s katero so ta zakon poslali v proceduro, ne da bi se prej o njem posvetovali s sindikatom. Po njegovih besedah je ta zakon del paketa, s katerim bo naša država uredila izvršno vejo oblasti, pri čemer zaradi obveznosti prevzemanja evropske zakonodaje že precej zamujamo. Eno ključnih vprašanj so upravne enote, imamo jih 58, ki niso racionalno teritorialno organizirane. Danes ali v prihodnosti pa bo treba racionalizirati tudi državno upravo. Ministrstvo že ima

zakon o javnih uslužbencih, o katerem se želi čim prej pogovoriti s SDDO.

Virant je tudi zagotovil, da bo osebno predlagal vladi, naj predlagani hitri postopek nadomesti z običajnim. Državni zbor v sedanjosti sestavi zakona tako ali tako ne bo mogel obravnavati.

Drago Ščernjavič, sekretar SDDO, je ugotovil, da je zadeva uvrščena na dnevni red ESS zaradi tega, ker vlada ni spoštovala procedure in načel socialnega partnerstva. Vladi je zato predlagal umik hitrega postopka. Dodal je še, da vsaka reorganizacija vpliva na položaj ljudi in ti imajo z pogostimi reorganizacijami slabe izkušnje.

ESS je tako vladi priporočil, naj hitri postopek obravnave predloga zakona o upravi nadomesti z običajnim tristopenjskim.

## Vodstvo ZSSS v Pomurju

# Za sprejem zakona o razvoju in sanaciji Pomurja in Mure d. d.

Na seji sekretariata območne organizacije ZSSS za Pomurje ta torek so sodelovali tudi predsednik in sekretar ZSSS Dušan Semolič in Rajko Lesjak ter izvršni sekretar Brane Mišič. Seja je bila namenjena sprejemanju novega zakona o delovnih razmerjih, plačni politiki, organiziranosti in financiranju ZSSS ter gospodarskim problemom in brezposelnosti v Pomurju.

Na tiskovni konferenci po seji je sekretar območne organizacije Danilo Šipoš povedal, da so najvišje funkcionarje ZSSS povabili v Pomurje, da bi iz prve roke zvedeli, kako potekajo pogajanja o sprejemu "delavske ustave", plačni politiki in drugih za delavce izredno pomembnih vprašanjih. "Sindikalni funkcionarji in zaupniki na terenu lahko edino verodostojne informacije o pogajanjih dobimo od naših pogajalcev," je dejal Šipoš in poudaril, da sindikalni funkcionarji v bazi ne morejo delovati samo na osnovi časopisnih člankov.

Tudi funkcionarji ZSSS iz Pomurja se zavzemajo, da bi v zakon zapisali čim več delavskih pravic, saj po njihovih izkušnjah zakon v tej deželi velja več kot kolektivna pogodba. Hkrati pa so izrazili podporo pogajalcem iz vrst ZSSS in jim predlagali, naj se zavzemajo, da bi bile v zakonu pravice delavcev zapisane čim bolj konkretno, saj si denimo današnje delovnopravno zakonodajo pri nas razlaga vsak po svoje, zaradi česar delavci trpijo hude krivice.

Za dogovor o politiki plač so menili, da ga je treba podpisati pred koncem leta, saj lahko v nasprotnem primeru v nekaterih panogah pride do brezpravja in anarhije.

Sindikalisti iz Pomurja tudi menijo, da bi morali v sistem kolektivnih pogodb uvesti hierarhijo. Nobena kolektivna pogodba na nižji ravni ne bi smela dajati de-

lavcem manj pravic, kot jih imajo po splošni ali panožni kolektivni pogodbi.

Zavzeli so se tudi za to, da bi z zakonom določili, koliko nepretrganih dni dopusta pripada delavcem v času počitnic. Menijo tudi, da bi morali izenačiti pravice po sindikalni listi za gospodarska podjetja in javne službe.

"Zakon o delovnih razmerjih bi moral biti sprejet čim prej, saj delodajalci večkrat izkoriščajo staro, dvoumno in skoraj neuporabno zakonodajo na področju delovnih

gospodarstva. Če bodo strokovnjaki menili, da je določena delovna mesta treba ukiniti, jim sindikalisti ne bodo oporekali, saj zapajo stroki oziroma strokovnim argumentom. Od tistih, ki so odgovorni za pogoje gospodarjenja pa zahtevajo, naj s svojimi ukrepi poskrbijo za odpiranje novih delovnih mest v istih ali drugih panogah gospodarstva.

Vodstvo območne organizacije ZSSS v Pomurju se zavzema tudi za sprejem zakona o sanaciji Mure d. d., ki napoveduje od-



**Danilo Šipoš,**  
sekretar  
območne  
organizacije  
ZSSS  
za  
Pomurje

razmerij v škodo delavcev," je menil Šipoš.

V zvezi z organiziranjem in financiranjem celotne mreže ZSSS vodstvo območne organizacije v Pomurju smatra, da je zbrane članarine, če se seveda le-ta pravilno porazdeli, dovolj za sedanje in dodatne aktivnosti na vseh ravneh. Denar je treba samo strniti od sindikatov v družbah do vodstva ZSSS. Zveza mora delovati organizirano po jasno določenih pravilih, saj ni nihče samozadosten.

Veliko pozornosti so po Šipoševih besedah posvetili tudi problematiki zmanjševanja brezposelnosti v Pomurju. V zvezi s tem se bodo Svobodni sindikati Pomurja povezali s strokovnjaki iz gospodarstva (iz območne gospodarske zbornice ter iz podjetij in zavodov) ter predlagali sprejem zakona razvoju in sanaciji pomurskega

puščanje trajno presežnih delavcev. Državni zbor bi lahko za to veliko podjetje sprejel podoben zakon, kot ga je sprejel za sanacijo slovenskih železarn. "To ne pomeni, da sindikati ne zaupamo v strokovnost Murinega vodstva temveč samo želimo, da drža sprejme ukrepe, da bodo morebitnim presežnim delavcem na voljo nova delovna mesta."

Po Šipoševih besedah je država v zadnjih letih plasirala v pomursko gospodarstvo relativno veliko sredstev za ohranjanje in odpiranje novih delovnih mest, vendar pa ustreznih rezultatov na tem področju ni. "Kadar so se ta sredstva porabila za tekoče poslovanje to v sindikatih še nekako razumemo, nikakor pa ne moremo razumeti, da je država dopustila, da so nekateri tuji denar za ohranjanje delovnih mest nosili v kovčkih čez mejo," je poudaril Šipoš.

Za sindikaliste je, kakor pravijo v Pomurju, bistveno vprašanje, koliko delavcev je zaposlenih – pa ne pogodbeno ali na črno, temveč redno in za nedoločen čas. Zato ne dajo prav veliko na podatke o tem, da se število brezposelnih pri nas zmanjšuje, saj se hkrati ne povečuje število zaposlenih. Na račun sprememb v metodologiji se, kakor poudarjajo, realno ne da zmanjšati števila brezposelnih, pač pa je to mogoče storiti samo z odpiranjem novih delovnih mest. Teh pa v Pomurju ni in ni!

T. K.



**Sindikat delavcev prometa in zvez Slovenije**

## Prizadevanje za znižanje trošarin

Sindikat se v okviru svojih pristojnosti vključuje v reševanje problematike javnega cestnega potniškega in tovornega prometa na ravni države. Čeprav smo bili reprezentativni sindikati v dejavnosti prometa in zvez v lanskem letu na zahtevo Sindikata avtoprevoznikov izključeni iz pogajalske skupine za reševanje problematike, je prav na pobudo našega sindikata ekonomsko-socialni svet na svoji seji 5. julija 2000 razpravljal tudi o možnosti znižanja trošarin za prevoznike ter pobudo tudi sprejel. Gre za problem trošarin za gorivo, ki z nenehnim dviganjem cen ogroža poslovne rezultate in posredno zaposlenost ter raven plač v teh dejavnostih.

Poleg tega se v sindikatu že več let zavzemamo za ukinitve davka na plačilno listo in za uvedbo plačilne discipline. Temelj našega delovanja pa je spoštovanje kolektivnih pogodb v dejavnostih, kar pomeni vsem zaposlenim, tudi delavcem pri zasebnih delodajalcih v dejavnosti, plačilo po kolektivni pogodbi skupaj s plačanimi prispevki. Zavračamo vsako izplačilo mimo plačilne liste, saj so na ta način v neenakopravnem položaju tako delavci kot tudi delodajalci.

V sindikatu se bomo še naprej zavzemali za reševanje problematike in skušali podobno kot doslej sodelovati s konkretnimi predlogi.

Cvetka Gliha, sekretarka SDPZ

SKVNS

# Bo skupnost slovenskih občin partner pri sprejemanju kolektivne pogodbe za komunalno dejavnost?

Že dalj časa se v sindikatu dejavnosti ukvarjamo z novo panožno kolektivno pogodbo, ki naj bi jo podpisale oz. sprejele tudi vse slovenske občine kot ustanovitelji oz. lastniki javnih komunalnih podjetij. Županu mestne občine Maribor Borisu Soviču, ki predseduje skupnosti občin Slovenije, smo poslali pobudo, da bi skupnost bila eden od partnerjev pri sprejemanju kolektivne pogodbe. S predsednikom SKVNS Alojzom Terbucom sva se udeležila seje predsedstva skupnosti. Na njej sva pobudo in probleme podrobneje predstavila in opozorila, da mora skupnost pridobiti ustrezno reprezentativnost. V razpravi se je izkazalo, da bi morale občine podobno sprejemati tudi kolektivne pogodbe na drugih področjih, za katera so pristojne (otroško varstvo, kultura, gasilstvo ipd.). Večina razpravljavcev je našo pobudo podprla **posebej županja Izole Breda Pečan je analitično povzela stanje in ocenila, da je nujna vključitev skupnosti in sprejet je bil sklep, da bo skupnost partner pri sprejemanju panožne kolektivne pogodbe za lokalne gospodarske službe komunalnih dejavnosti, vendar mora prej dobiti sklep vlade o nacionalnem statusu. Skupnost bo enako pripravljena pokazati tudi za ostala področja, če bo zanje do-**

bila pobuda (na primer za gasilstvo). Če bo potrebno, bodo posamezne občine z organizacijami sklenile še podjetniške kolektivne pogodbe.

Na povabilo Samostojnega sindikata delavcev komunalnega gospodarstva Federacije BiH se je tričlanska delegacija pod vodstvom predsednika Alojza Terbuca udeležila Komunalniade 2000 v Sarajevu. Na športnih in delovnih tekmovanjih, trajala so tri dni je sodelovalo 52 sindikalnih organizacij z več kot preko 800 udeleženci. Tekmovali so v

odvozu smeti, montaži vodometra, montiranju radiatorja, pranju ulice, obrezovanju žive meje, izdelavi šopka, košenju trave, šahu, malem nogometu, namiznem tenisu, streljanju in pikadu. Organizirali so tudi posvet o kolektivni pogodbi za komunalno gospodarstvo, ki so jo v maju podpisali z resornim ministrstvom in združenjem delodajalcev Federacije BiH. Obisk smo izkoristili tudi za uradne pogovore s predsednikom njihovega sindikata Rifatom Mahmutovićem in sekretarko Emiro Vreto. Izrazila sta zadovoljstvo zaradi naše udeležbe, saj se želijo čim bolj mednarodno povezovati in vključevati v vse evropske sindikalne organizacije. Največ smo se pogovarjali o panožni kolektivni pogodbi, ki pri njih velja samo za člane sindikata, o položaju komunalnih delavcev, ki imajo plačo nad povprečjem gospodarstva države, in o sindikalni organiziranosti.

Miloš Mikolič, sekretar SKVNS

## PRAVNI SVETOVALEC



Lučka Böhm, svetovalka Predsedstva ZSSS

### Delavka bo morala doseči tudi minimalno upokojitveno starost

**Delavka je bila rojena 19. junija 1952. Zaposlena je od 1. avgusta 1969 dalje. Je mati dveh otrok. Delavka ni delovna invalidka in nima beneficirane delovne dobe. Kakšne so njene možnosti za upokojitve?**

Tako moški kot ženske se lahko upokojijo, če jim uspe zbrati polno pokojninsko dobo. Ker se je delavka zaposlila že zelo mlada, ji bo to uspelo že čez nekaj let. Leta 2000 bo dopolnila 31 let pokojninske dobe, čeprav je stara šele 48 let. Že pred pokojninsko reformo je veljalo, da se ženska ne starostno in ne predčasno ni mogla upokojiti pred 53. rojstnim dnevom. Letos se je začela pokojninska reforma, ki največ sprememb prinaša prav žen-

skam. V naslednjih 15 letih se bodo upokojitveni pogoji za ženske postopoma skoraj izenačili s tistimi, ki veljajo za moške. Pokojninska reforma je tudi ukinila možnost predčasne upokojitve.

Polno pokojninsko dobo bo delavka dosegla 1. avgusta 2005. Po tem datumu bo morala dopolniti še drugi upokojitveni pogoj – minimalno upokojitveno starost. Ta bo za ženske leta 2005 že 55 let. Delavka pa bo takrat stara šele 53 let. Na račun dveh otrok bi se ji sicer lahko splošno določena upokojitvena starost znižala za 7,5 meseca, na račun 10 mesecev in 19 dni zaposlitve pred 18. rojstnim dnevom pa še za dodatnih 3,5 meseca. Leta 2005 bi se torej delavka starostno upokojila le, če bi bila takrat stara že 54 let in 1 mesec.

Zato se bo lahko upokojila šele leta 2006, ko bo veljala za ženske že splošna upokojitvena starost 55 let in 4 mesece. Na račun dveh otrok ji bo leta 2006 priznanih že 8,75 meseca znižanja, na račun 10,6 meseca zaposlitve pred 18. rojstnim dnevom pa 4,4 meseca ali skupaj 13 mesecev in 5 dni. Starostno se bo torej lahko upokojila stara malo manj kot 54 let in 3 mesece. To pa bo prve dni septembra 2006. Leta 2006 bo delavka imela že 37 let pokojninske dobe. Priznana ji bo pokojnina v višini 85,5 odstotka pokojninske osnove.

## NAJ SE VE ...

Delavci so pri ročnem premeščanju bremen izpostavljeni nevarnosti okvare hrbta zaradi teže bremen, pogostnosti gibov ali ergonomsko neustreznega položaja telesa. Kakšen je pravilen načina dela, da ne pride do okvar hrbta, je znano. Kakšne obremenitve delavcev pri ročnem premeščanju bremen še ne povzročajo okvare hrbta, je mogoče izračunati na podlagi posebnega točkovnega sistema. Delodajalec mora zagotoviti organizacijske in tehnične ukrepe ter pravilen način dela in tako zmanjšati obremenjenost hrbta delavcev. Toda, kjer je le mogoče, mora delodajalec ročno premeščanje bremen nadomestiti s primernimi pripomočki in pomagali.

**Vir:** Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (Uradni list RS, št. 30/2000), s katerega zahtevami morajo delodajalci uskladiti delovna mesta najkasneje do aprila 2001.

## Dosežki varuha človekovih pravic

(Iz pregleda dosežkov v obdobju 1995–2000)

V minulem mandatu je varuh človekovih pravic med drugim dosegel spremembo zakona o inšpekciji dela, s katero je ta dobila večje pristojnosti ukrepanja. Varuh ima velik vpliv na delo inšpekcijskih organov, ki v veliki meri upoštevajo njegova opozorila. S tem je varuh postal nekakšen sistemski "nadzornik" nad delom inšpekcij. Uspel je tudi s predlogom za ustanovitev jamstvenega sklada, v okviru katerega deluje tudi preživninski sklad.

V letu 2000 je varuh prejel 123 (v juliju in avgustu le 9) zahtev s področja delovnega prava, od katerih je 111 zaključenih.

Na predlog varuha je bila sprejeta tudi sprememba zakona o zaposlovanju tujcev, po kateri zavrnitev vloge za sprejem v državljanstvo ni trajna ovira za izdajo delovnega dovoljenja.

Neuresničeni predlogi in opozorila: zakon o delovnih razmerjih, zakon o javnih uslužbencih (vključno z enotnim plačnim sistemom), zakon o brezplačni pravni pomoči ...

F. K.

# Dva sindikata z ramo ob rami

**Dušan Valand, predsednik konference sindikatov v kranjski Planiki, o prizadevanjih za ohranjanje delavskih pravic**

Na začetku pogovora je Valand pojasnil sindikalno organiziranost v Planiki.

“Sem predsednik dveh sindikatov,” je dejal. “Zaposleni v tovarni v Kranju in v trgovski mreži Planike so člani Sveta kranjskih sindikatov, zaposleni v obratih v Majšperku in Turnišču pa so člani Zveze svobodnih sindikatov. V začetku letošnjega leta smo ustanovili konferenco teh dveh sindikatov, kjer so me izvolili za predsednika. Sem profesionalni predsednik, in to na podlagi števila članstva.

Med 1260 zaposlenimi je okoli 900 delavcev članov novo ustanovljene konference, v kateri imajo rahlo večino člani Zveze svobodnih sindikatov, Neodvisnost pa ima okoli 300 članov.

Sem pa tudi predsednik sveta delavcev in član nadzornega sveta. Nadzorni svet ima osem članov, od tega jih polovica zastopa interese delavcev, vsi pa so iz vrst zaposlenih. V nadzornem svetu sem slabo leto, predsednik sveta delavcev pa sem od letošnjega junija.”

**“Svet delavcev je organiziran enotno, na ravni podjetja?”**

“Da. Ima 15 članov, ker imamo 1260 zaposlenih.

**“Kakšni so odnosi med sindikatom in upravo? In med svetom delavcev ter upravo?”**

“Nova uprava je ugotovila, da je položaj podjetja precej slabši, kot je bilo prikazano za ‘potrebe’ postopka prisilne poravnave. Zato je hotela takoj storiti poteze, ki bi bile za delavce škodljive.

Zmanjšali smo proizvodne programe: po novem letu smo ukinili tako imenovani brizgani program, dobra tretjina delavcev je bila preizporejena na modni program, ostalim pa je delovno razmerje prenehalo. Takrat smo imeli v sindikatu kar nekaj delan in težav, saj je šlo za kršitev dogovora, sklenjenega med prisilno poravnavo, ko je bilo dogovorjeno število zaposlenih, ki bodo ostali v delovnem razmerju. Obrnili smo se na ministrstvo za delo, vendar je tudi to popustilo pred argumenti nove uprave, da dejansko finančno stanje ni tako dobro, kot je bilo sprejeto s prisilno poravnavo. Na teh pogajanjih so bili zraven tudi drugi predstavniki zaposlenih, sindikat Neodvisnost, Zveza svobodnih sindikatov. Vendar smo lahko le ugotovili, da je pač položaj, kot ga je prikazala nova uprava, realen in da

**V kranjski Planiki imajo tri sindikalne organizacije: Zvezo svobodnih sindikatov oziroma vanjo vključen sindikat tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije, Svet kranjskih sindikatov ter sindikat Neodvisnost. V začetku tega leta sta se sindikalni organizaciji Sveta kranjskih sindikatov in Zveze svobodnih sindikatov v Planiki povezali v Konferenco sindikatov Planika, za predsednika pa so izvolili Dušana Valanda, člana Sveta kranjskih sindikatov. O tem, kako deluje sindikalna konferenca v prizadevanjih za delavske pravice, smo se te dni pogovarjali z Dušanom Valandom.**

bomo lahko le veseli, če bodo ti delavci oddržali zaposlitev.”

Uprava je denimo tudi hotela bistveno, v povprečju kar za štiri dni na zaposlenega, skrajšati dopuste. Lep čas smo se o tem pogajali in se razšli brez dogovora. Moram tudi povedati, da ima zdaj sindikat precej manj tekočih podatkov.”

**“Kdaj ste jih imeli več?”**

“Pred prihodom nove uprave septembra lani.”

**“Vendar ste zdaj predsednik sveta delavcev in član nadzornega sveta in torej imate dostop do vseh pomembnih podatkov ...”**

“Moja izvolitev v ta dva organa je bil odgovor konference sindikatov na zapiranje dotoka podatkov. Če si v organih, imaš v rokah boljše argumente in lahko zahtevaš za delavce več, kot bi lahko sicer. Tako zdaj dobimo vse podatke, ni pa več nekdanjega obilnega, vsakodnevnega pretoka informacij. Pred prihodom nove uprave smo v sindikatu dobivali tudi vse podatke o plačah, zdaj pa ne več. Plačno listo si lahko le ogledam, kadar je kaj spornega v zvezi s plačami.”

**“Ali pri plačah prihaja pogosto do česa spornega?”**

“Velikokrat je treba pojasnjevati, zakaj so plače takšne, kot so. Plače so nizke, pol ljudi dobi malo več od minimalne plače. Ko pride do izpadov v proizvodnji, se že tako nizke plače zaradi nedosežene norme še znižajo in ljudi to razburi. Sindikat se mora potem informirati, zakaj je do znižanja plač posameznih delavcev prišlo.

Moti nas tudi velik prepad med plačami zaposlenih in plačami tistih z individualnimi pogodbami. Dejanskih izplačil zaposlenim z individualnimi pogodbami pa v sindikatu sploh ne poznamo.”



**Dušan Valand: V začetku tega leta smo člani Sveta kranjskih sindikatov v Planiki in člani Zveze svobodnih sindikatov ustanovili skupno konferenco sindikatov za uspešnejše prizadevanje za ohranjanje pravic zaposlenih.**

**“Ali ne morete dobiti podatkov?”**

“Ne.”

**“Ste jih kdaj zahtevali?”**

“Sem, pa mi jih uprava ni dala. Povedali so samo, kolikšen delež plač po individualnih pogodbah je v skupni masi plač.”

**“V večini podjetij iz delovno intenzivnih panog prej ali slej nastanejo težave pri obračunavanju nadur ...”**

“Glede tega nisimo izjema. Vendar je prvega julija letos začel veljati nov pravilnik o delovnem času, v katerega smo vnesli vsa ustrezna določila iz kolektivne pogodbe. Zdaj je vse skupaj pregledno in se ve, kdo je zadolžen za odrejanje nadur in kdaj jih je mogoče odrediti. Nadure mora odobriti predsednik uprave in nad njimi se mora voditi natančen nadzor. Nadzora doslej ni bilo in če plan dela ni bil pripravljen, so pač vodje delavcem naložili nadurno delo. S stroški si nihče ni belil las, vik in krik je nastal šele, ko so stroški plač z nadurami prebili določeno maso za plače. No, to je zdaj urejeno, rešiti pa moramo še vprašanje obračuna nadur za čas pred letošnjim julijem in tja v čas še pred stečajem.”

**“Družbenega standarda v Planiki po vseh krizah, ki jih je podjetje preživelo, najbrž ni več, ali pač?”**

“Sindikat se s tem nikoli ni ukvarjal, tudi ni hotel prevzeti počitniških kapacitet, ko so mu ponujali tako rekoč brezplačen prenos, saj ni imel denarja za vzdrževanje objektov.

Sicer pa je sindikat že drugič izpeljal preventivno okrevanje za tega najbolj potrebne zaposlene. Najbolj potrebnim delavcem smo omogočili sedem dni preventivnega okrevanja v toplicah, ki jih je priporočil lečeči zdravnik. Žal je lani to organiziral samo Svet kranjskih sindikatov za svoje člane v podjetju. Svet ima sindikalni sklad in iz njega se je plačala tretjina stroškov letovanja delavca, člana te-

Sindikat delavcev trgovine Slovenije

# Dogovor o ureditvi razmer v E. Leclercu

Po nekajmesečnih prizadevanjih Sindikata delavcev trgovine Slovenije za ureditev delovnopravne in zaposlitvenega statusa delavcev v družbi Rudnidis d. o. o. Ljubljana (E. Leclerc) in zagotovitvi zakonsko opredeljenih pogojev za delovanje sindikata v tej družbi sta se ta torek že tretjič sestali pogajalski skupini družbe Rudnidis d.o.o. Ljubljana ter Sindikata delavcev trgovine Slovenije. Rudnidisovi pogajalski skupini se je priključil tudi Bernard Coursat, svetovalec generalnega direktorja družbe.

Po dveh manj uspešnih pogajanjih v juliju in avgustu so taktatna pogajanja potekala konstruktivno. To je omogočil pisni odgovor na naših sedem zahtev in interni akti, kar nam je pred pogajanjem poslal generalni direktor Jean Francois Higonet.

H konstruktivnemu vzdušju na pogajanjih je prispevala tudi odločitev Sindikata delavcev trgovine Slovenije, da Jeanu F. Higonetu v francoščini posreduje vse določbe o vlogi, nalogah in pristojnostih sindikata, ki jih opredeljujejo ustava Republike Slovenije, delovnopravna zakonodaja in kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije.

Po nekajurnih pogajanjih sva vodji obeh pogajalskih skupin podpisala dogovor, s katerim naj bi se v celoti uveljavil partnerski odnos med vodstvom družbe in sindikatom. Posebna skupina sindikata in vodstvo družbe bosta do 25. septembra pregledala vso kadrovsko dokumentacijo, da bi se za vse delavce, ki so bili sprejeti v delovno razmerje na podlagi prvega razpisa v dnevnem časopisju, sklenili pogodbo za nedoločen čas. Ugotovila naj bi tudi število pogodb o zaposlitvi, ki jih delavci še niso podpisali, in razloge, zakaj do podpisa še ni prišlo.

Pogajalski skupini sta se tudi dogovorili, da se za dve delavki, ki jima je zaradi neuspešnega poskusnega dela v času priprav na odprtje trgovine prenehalo delovno razmerje, preuči možnost ponovne sklenitve delovnega razmerja za nedoločen čas, s pogojem poskusnega dela.

Do sprejetja podjetniške kolektivne pogodbe bo v zvezi s posameznimi določbami sedaj veljavnih internih aktov družbe, ki bi se po presoji posebne komisije morali spremeniti, za njihovo izvajanje podpisan poseben začasni dogovor med družbo in sindikatom.

V pogajalski skupini smo se tudi dogovorili, da bo družba vsem na novo zaposlenim delavcem najmanj tri dni pred nastopom dela posredovala pogodbo o zaposlitvi oziroma vse akte, ki opredeljujejo delavčev delovnopравни in zaposlitveni položaj,

sklepi pa bodo imeli tudi pravni pouk, na podlagi katerega se bodo delavci lahko pritožili, če bodo menili, da pogodba ni skladna z delovnopravno zakonodajo in kolektivno pogodbo dejavnosti trgovine Slovenije.

Z delavko Zlato Ozimek, ki ji je zaradi neuspešnega poskusnega dela prenehalo delovno razmerje, bo v naslednjem tednu opravljen razgovor ob navzočnosti predstavnika Sindikata delavcev trgovine Slovenije, na katerem naj bi se opredelil njen nadaljnji zaposlitveni položaj.

S podpisanim sporazumom se je vodstvo družbe obvezalo, da bo v najkrajšem času s Sindikatom delavcev trgovine Slovenije podpisalo poseben dogovor o pogojih za sindikalno delo, tako da bodo sindikatu zagotovljeni prostorski, tehnični in administrativni pogoji za delo. Pri tem se družba obvezuje, da bo delno profesionalizirala sindikalno delo, tako da bi ob dodatnem zaposlovanju delavcev sistemizirala delovno mesto predsednika sindikata družbe za polovični delovni čas, ki naj bi ga zasedala sedanja predsednica sindikata Petra Hudales Ružič. Za preostali delovni čas do polnega delovnega časa pa ji bo delodajalec zagotovil zaposlitev na drugih ustreznih delih in nalogah.

Ob zaključku pogajanj smo se sporazumeli, da vodstvo družbe in Sindikat delavcev trgovine Slovenije s sklenjenim dogovorom seznanita vse delavce družbe.

V Sindikatu delavcev trgovine Slovenije ocenjujemo, da je vodstvo družbe Rudnidis d. o. o. na teh pogajanjih pokazalo in dokazalo, da želi s sindikatom korektno sodelovati. Končna ocena njihove volje pa bo možna, ko bodo nekatere aktivnosti iz dogovora tudi dejansko realizirane.

Sandi Bartol, sekretar

## Da ne bi pozabili!

V Novi Delavski enotnosti smo 7. septembra 2000 objavili informacijo o nadaljevanju tečajev tujih jezikov pri ZSSS.

Želimo vas spomniti, da nam morate naročila za tečaje tujih jezikov, navedene v omenjeni informaciji, sporočiti v službo za izobraževanje in usposabljanje pri ZSSS najkasneje **do 20. septembra 2000.**

Vse dodatne informacije in pojasnila o načinu organiziranja tečajev, zbiranju prijav, cenah, načinu plačila itd. lahko dobite v službi za izobraževanje in usposabljanje pri ZSSS, e-pošta:

**jozica.anzel@sindikat-zsss.si** in  
**vanda.reseta@sindikat-zsss.si**

Informacije o tečajih tujih jezikov so na voljo tudi na spletnih straneh ZSSS na naslovu:

**http://www.sindikat-zsss.si.**

Vanda Rešeta,  
vodja izobraževanja pri ZSSS

ga sindikata, ki je bil napoten v zdravilišče, tretjino je pokrili delavec sam, tretjino pa primaknil sindikat v podjetju. Letos pa smo z upravo Planike, ta je pokazala takojšnje zanimanje, sklenili dogovor, po katerem podjetje prispeva tretjino stroškov, tretjino sindikalni sklad in tretjino sindikat podjetja. Tudi sindikat Neodvisnost je letos organiziral za svoje člane enako preventivno letovanje. Za letos so lahko letovali trije njihovi člani, upoštevalo se je pač razmerje članstva. Sva se pa z njihovim predsednikom dogovorila, da sindikati podjetja tega ne bodo več financirali, ker je to v pristojnosti sveta delavcev in uprave podjetja. Od zdaj bo vsak sindikat v podjetju evidentiral izmed svojih članov kandidate za preventivno letovanje, o tem, ali bi to financiralo podjetje, pa se bomo dogovarjali z upravo. Ali in koliko bodo sindikati še finančno sodelovali, bodo odločali sami.

Letos je bilo takega letovanja deležnih devet delavcev. Odstotek zaposlenih torej, ki pa ga bomo v prihodnjem letu, upam, podvojili. Pri tem pa bomo ljudi pošiljali na letovanje takrat, ko ni sezone. Pri nas je ljudi ravno prav za normalno delo, če kdo manjka, je lahko takoj narobe."

**"Kakšen je zdaj poslovni položaj Planike, kot ga vidi predsednik konference sindikata in predsednik sveta delavcev?"**

"V zadnjem obdobju se pojavljajo težave z likvidnostjo, ker država ni izpolnila dogovora iz prisilne poravnave in dolguje okoli 500 milijonov tolarjev. Ker smo na ta sredstva računali, smo precej investirali.

Letos smo prvič po osmih letih dobili ves regres izplačan v denarju. Plače so redne, izplačujejo jih celo prej, kot je dogovorjeno oziroma določeno v zakonu, to je 18. v mesecu. Zdaj so redno izplačevane že 15. dne v mesecu.

Komerciala je zelo zagnana, širi trg na področje bivše Jugoslavije, tudi v sedanjo Jugoslavijo. Planika odpira skupaj z Mercatorjem trgovske centre na Poljskem, v Vojvodini, prenavljamo pa tudi trgovine v kontekstu novega imidža podjetja. Sodelujemo tudi na vseh mednarodnih sejmih. Je pa to ena plat medalje.

Sindikate skrbi nameravana selitev proizvodnje, zlasti šivanja zgodnjih delov, na območja nekdanje Jugoslavije, ker je pri nas ta strošek dela zelo visok. To pomeni izgubo dela za nekaj sto ljudi v Sloveniji."

B. R.

Sindikalni dan na Expo 2000

# Nemški sindikati sprejeli izziv in se predstavili svetu

Hannover bo do konca oktobra gostil 173 držav in mednarodnih organizacij na svetovni razstavi EXPO 2000 pod naslovom "Človek - narava - tehnika: Nastaja nov svet". Razstava privablja milijone obiskovalcev z vsega sveta. Obiskovalec mora prehoditi 56 kilometrov, če želi obiskati vse paviljone in razstave. Nemški sindikati so že pred leti sprejeli izziv organizatorjev in se na EXPO 2000 predstavili z vrsto projektov. Na svetovni razstavi je vsak dan posvečen eni izmed sodelujočih držav. Sindikalni dan je 2. septembra privabil rekordnih 156.000 obiskovalcev in nemškega kanclerja Gerharda Schröderja. Ta je nagovoril množico navdušenih sindikalistov, ki so prišli kljub napovedanemu dežju. Optimizem se je izplačal! Dan je bil imeniten!

Obiskovalec svetovne razstave EXPO 2000 se mora oborožiti z obilo potrpežljivosti. Sodelujoče države so postavile paviljone, ki omogočajo ogled le omejenemu številu ljudi. Zato elektronske obveščevalne table obiskovalce sproti obveščajo, kolikšen je čakalni čas pred najbolj obiskovanimi paviljoni. Mirno lahko računate z dvema urama čakanja v vrsti pred najbolj zaželenimi paviljoni. To pomeni, da si je mogoče ogledati zgolj omejeno število paviljonov. Vsi, ki nameravate v Hannover na EXPO 2000, si zato pripravite kar najudobnejšo obleko in obutev. Pripravite se, da boste v enem dnevu od jutra do večera zmogli obiskati le majhen del razstavljenega.

Vstopnina: 69 DEM od 9. ure dalje, 49 DEM od 15. ure dalje in 15 DEM po 18. uri zvečer. Na eno odraslo osebo ima prost vstop en otrok, mlajši od 11 let. Drugi otroci pa plačajo po 29 DEM. Skupine šolarjev in študen-

tov po najmanj 10 oseb plačajo 29 DEM po osebi. Popusti so tudi za upokojence in invalide. V ceno je vračunana tudi železniška karta do 200 km oddaljenosti. Vstopnico namreč na dan ogleda sprejmejo vsi avtomati na železnici in podzemni železnici.

Posebni popusti so zagotovljeni članom nemških sindikatov. Odrasli plačajo 62,10 DEM, člani do 27. leta starosti po 44,10 DEM in otroci po 26,10 DEM.

Še nasvet: menda se skupinam obiskovalcev izplača EXPO obiskati s turistično agencijo TUI, kajti edina ima pravico svoje stranke peljati v paviljone mimo čakajoče vrste. Agencija TUI prizna članom nemških sindikatov popust.

Na EXPO 2000 sodelujeta DGB (Nemška sindikalna zveza) s svojimi panožnimi sindikati ter DAG (Nemški sindikat uslužbenecv). Sindikati so se odločili, da je sodelovanje pod geslom "Oblikovanje prihodnosti dela" na EXPO 2000 del njihove kampanje za ustvarjanje nove podobe

sindikato v javnosti. Priprave na EXPO so v sindikatih trajale več let in zahtevale kar precej sredstev. Sprva so bili pomisleki o sodelovanju na delodajalski svetovni razstavi. Toda sklenili so se predstaviti milijonom ljudi, ki bodo obiskali svetovno razstavo.

Tudi Slovenija ima na EXPO 2000 skromen paviljon. Pred njim ni treba čakati, saj si ni kaj ogledati. Razstava je pripravljena na temo kamilice, ki naj bi bila čudežni zdravilni cvet, in predstavlja željo po ozdravitvi vseh bolečin sveta. Obiskovalec zastonj prejme nekaj prospektov in epruveto, polno posušenega kamiličnega cvetja. Pred paviljonom so še računalniki, ki naj bi omogočali sprehanje po različnih predstavitev Slovenije, ki pa žal prepočas delujejo, da bi se kdo z njimi ukvarjal. Kaj več menda najdete na internetu pod naslovom [www.slovenija-expo2000.com](http://www.slovenija-expo2000.com).

Nemški sindikati so na EXPO 2000 pripravili celo vrsto prireditvev in predstav. Tematski park "Prihodnost dela" predstavlja vizije in rešitve za socialno in ekološko naravnani svet dela v 21. stoletju. Zanimiva je mednarodna plesna predstavitev 85 plesalcev o razvoju dela od industrijskega do računalniško omogočenega dela na daljavo. Sporočilo je, da bodo v prihodnosti prav vsa področja življenja, tudi nepoklicna, povezana z delom. Povsod se bo od delavca zahtevala ustvarjalnost. Na 100.000 kvadratnih metrov razstavne površine so sindikati prikazali predloge rešitev za globalne probleme 21. stoletja. Predstavljena je, na primer, tudi mikro in nano tehnologija. Eden od sindikalnih projektov se dotika modelov soupravljanja, promozenske politike in plačne politike prihodnosti. Prikazana je po-



Tipi je vabil zlasti mlajše.

klicna pot jutrišnjega delavca. Avgusta je na javni razpravi o tej predstavitvi sodeloval tudi nemški zvezni finančni minister. Sindikat avtomobilske tovarne VW je predstavil svojo podobo globalnega gospodarstva in v njem globalni svet delavcev. Jutrišnje delavce čaka naloga, da se povežejo preko državnih meja. Razlike v razvitosti naj bi izginile. Sodelovanje delavcev naj bi bilo zagotovilo za uspeh podjetja. Kako nastajajo nova delovna mesta zaradi sodelovanja delavcev, je bilo prikazano na proizvodnji v nemški povišveni industriji.

Prvič v zgodovini so nemški sindikati za 6000 zaposlenih na EXPO 2000 podpisali kolektivno pogodbo, čeprav so vsi zaposleni le za čas razstave. Na to so še posebej ponosni.

Nemški sindikati imajo po vsej svoji sindikalni strukturi organizirano tudi sekcijo mladih, ki je izjemno aktivna in privablja v sindikalne vrste nove mlade člane. Ti zahtevajo povsem drugačen jezik in odnos kot starejši sindikalni člani. Mladinska sekcija je na EXPO 2000 postavila "veliki tipi" - največji indijanski šotor na svetu. V njem mladi lahko varno plezajo v vrtoglave višine in je zato eden najbolj obiskanih prostorov na EXPO 2000. Ob velikem tipiju so mladi pripravili še nekaj likovnih predstavitev svojega videnja jutrišnjega sveta. Sekcije mladih so jih pripravljale dolge mesece. Zanimive so bile sindikalne predstavitve v paviljonu Global House (Svetovna hiša). Razstava "The way it works" (Kako to deluje) prikazuje sedem nacionalnih in mednarodnih projektov sindikalnega dela. Zanimiva je bila predstavitev sindikata pomorščakov ITF (Mednarodna federacija transportnih delavcev), ki je odkupil ladjo, ki je plula pod zastavo države, ki dopušča bedne delovne razmere za pomorščake. Lastniki teh ladij bogatijo na račun človeka ne vrednih delovnih raz-



Slovenski paviljon v Hannoveru

mer pomorščakov. Sindikat je ladjo razstavljal po pristaniščih sveta in vodil kampanjo proti vsemu, kar dopušča takšno delo pomorščakov. Natančno je bila analizirana struktura prepletene lastništva in odrekanja odgovornosti za ladjo, ki se je potopila, ker so lastniki iskali dobiček in manj skrbeli za varnost posadke in potnikov.

Mednarodna zveza svobodnih sindikatov je na EXPO 2000 predstavila preganjanje sindikalistov po svetu. Že od leta 1998 vodi svetovno kampanjo pod naslovom "Sindikalne pravice so človekove pravice". V letnem poročilu iz 119 držav za leto 1999 je ugotovljenih 123 ubitih, 1650 ranjenih, 3660 aretiranih in 20.000 odpuščenih sindikalistov.

Vrhunec sindikalnega dneva na EXPO 2000 pa je bil večerni koncert pod naslovom "One World – One Dream: Solidarity" (En svet – ene sanje: solidarnost). Sindikalisti so na koncert, ki so ga pripravili skupaj z mednarodno organizacijo Amnesty International in je privabil več kot 10.000 obiskovalcev, povabili le glasbenike, ki so se v preteklosti izkazali s človekoljubnim delom. Na koncertu so se spominjali delavcev iz dr-

sad suženjskega dela otrok. Gre za belo-modri znak v obliki stiliziranega obraza. V Nemčiji je bilo v zadnjih letih prodanih 1,2 milijona indijskih preprog s tem znakom. Dejstvo, da ljudje ne marajo kupiti preproge, ki tega znaka nima, je najboljšo zagotovilo, da bo suženjsko delo otrok izginilo. Aktivist, ki se je na koncertu predstavil, je doslej z akcijami v stilu vojaških komandosov osvobodil že 58.000 zasužnjenih otrok in jih vrnil staršem.

Sindikalni dan na EXPO 2000 je spremljala vrsta prireditev. Naj omenim kongres mladih sindikalistov iz 18 držav zahodne in vzhodne Evrope o nezaposlenosti in zaposlovanju mladih. Pokazalo se je, da mladi na vzhodu in zahodu verjamejo v enake ideale in enako prihodnost. Mladi ostajajo vse dlje brezposelni in zato nočejo svoje človeške vrednosti več meriti s svojim poklicnim uspehom. Zaradi brezposelnosti pri mladih nastaja mentaliteta, da lahko živijo od družbene podpore. Prihodnost mladih je tudi prihodnost sindikatov. Ali bodo sindikati znali približati svojo organizirano mladim, ki vse bolj zagrenjeno opazujejo svet dela, v katerega jim ni dano vstopiti marsikdaj do 30. leta starosti?



**Sindikalni dan je privabil 156.000 obiskovalcev.**

žav, kjer še vedno preganjajo sindikat ali tolerirajo otroško delo in suženjstvo. Predstavili so se aktivisti iz Južne Amerike, Indije in Malezije, ki so opozarjali, koliko pomeni mednarodna sindikalna solidarnost, pa čeprav le v obliki pisne podpore.

V Indiji so številne tovarne preprog, v katerih na suženjski način delajo otroci prezadolženih staršev. Na koncertu je bil predstavljen znak, s katerim mora biti opremljena indijska preproga, da je kupec lahko prepričan, da ni

Sindikaliste je na sindikalnem dnevu pozdravil tudi nemški kancler Gerhard Schröder. Zatrnil je, da nemški sindikati in nemški socialni demokrati ne bodo nikoli tolerirali rasizma in desnega ekstremizma. Nemškim sindikatom je priznal pomembno vlogo pri sooblikovanju prihodnosti. Solidarnost in pravičen svet za vse sta cilja, za katera delujejo nemški sindikalisti. Kancler je bil deležen navdušenega aplavza sindikalistov.

Lučka Böhm

## Nemška pokojninska reforma

# Nemška reforma se zgleduje po slovenski

**Vse kaže, da se bo nemški zvezni kancler Gerhard Schröder v zgodovino zapisal kot spretni kancler strukturnih reform. Zgodaj poleti mu je uspelo skozi parlament spraviti spremembe obdavčenja podjetij in dohodnine. V začetku letošnjega septembra pa mu je uspelo nemogoče: tako močni nemški sindikati kot parlamentarna opozicija so podprli njegovo zasnovo pokojninske reforme. Svetovni tisk ocenjuje, da gre za pomembno zmago nemškega kanclerja, ki je soglasja pridobil s sklepanjem spretnih kompromisov.**

Šestnajst let trajajočemu zastoju nemške pokojninske reforme je nenadoma videti konec. Natančnejši osnutki reforme so v parlamentu napovedani že čez dva tedna. Kompromisi, ki jih je kancler sklenil, da bi pridobil soglasja opozicije in sindikatov, pa so: parlamentarni opoziciji je obljubil dodatno pomoč pri pokojninskih pravicah za družine z otroki; za bančnike je olajšal pravila pokojninske naložbene politike, sindikate pa si je pridobil z obljubo, da se bodo že v letu 2001 pokojnine znova usklajevale z rastjo plač in ne z inflacijo.

Vsi soglašajo, da gre za največji preobrat v nemškem pokojninskem sistemu po drugi svetovni vojni. Čeprav se bo Nemčija šele leta 2030 soočila z enako slabim razmerjem med številom zavarovancev in upokojencev, kakršnega ima Slovenija že danes (2 : 1), že sedaj ocenjuje, da je nujno potrebno javno obvezno pokojninsko zavarovanje dopolniti z zasebnim in poklicnim zavarovanjem pri delodajalcu. Javno pokojninsko zavarovanje bo tudi v naprej ostalo najpomembnejši steber socialne varnosti na stara leta. Zbirna prispevna stopnja delodajalca in delavca bo še naprej ostala 19,3 odstotka bruto plače (v Sloveniji 24,35). Toda mlajši zavarovanci oziroma delavci naj bi kmalu začeli vplačevati v dodatno pokojninsko zavarovanje od začetnih 0,5 do končnih 4 odstotkov bruto plače. Kanclerjev načrt pokojninske reforme pa predvideva davčne spodbude in podpore za zasebna in poklicna pokojninska zavarovanja letno v višini 19,5 milijarde nemških mark. Davčne olajšave bodo vezane tudi na število otrok upravičenca (približno po 30 DEM na otroka na mesec).

Znano je, da je nekdanje razvito dodatno pokojninsko zavarovanje v nemških podjetjih v zadnjih letih nazadovalo zaradi visokih stroškov za delodajalce, pomanjkanja davčnih spodbud in zaradi visokih pokojnin iz obveznega zavarovanja. Te zaenkrat še zagotavljajo 70 odstotkov neto plače. Kancler Schröder je obljubil, da pred letom 2030 nikoli ne bodo padle pod 64 odstotkov neto plače.

Nemška banka ocenjuje, da se bo na računih dodatnega pokojninskega zavarovanja do leta 2008 na leto zbralo že 64 milijard nemških mark. Čeprav je to skromno v primerjavi z nekaterimi drugimi državami, pa bo prav gotovo pomemben vzvod na hitro spreminjajočem se nemškem finančnem trgu. Vendar pa načrt pokojninske reforme ne zahteva več, da mora dodatna pokojnina znašati najmanj toliko, kot so znašale vplačane premije. Obljuba, ki jo je po dolgih desetletjih težko izpolniti, če pride do gospodarskih težav. Tudi to je bil eden pomembnih kompromisov, s katerimi je nemški kancler uspel s svojim predlogom reforme.

Slovenska pokojninska reforma se je začela letošnjega januarja. Prvi obrisi načrta nemške pokojninske reforme kažejo, da bo res zastavljena podobno, kot je slovenska. Vprašanje je le, ali jo bomo znali Slovenci enako odločno izpeljati v praksi, kot to nameravajo Nemci.

Lučka Böhm

**Pred otvoritvijo Mednarodnega obrtnega sejma je Območna organizacija ZSSS v Celju pripravila tiskovno konferenco, na kateri so spregovorili o položaju delavcev v obrti. Novinarjem iz domala vseh večjih slovenskih medijev je uvodoma spregovoril sekretar območne organizacije ZSSS Ladislav Kaluža. Opozoril je, da so sindikati, zlasti Sindikat obrtnih delavcev Slovenije, v sodelovanju z obrtnimi zbornicami v zadnjih letih veliko storili za izboljšanje ekonomskega položaja delavcev pri samostojnih podjetnikih. Se posebej pa so si prizadevali za nenehno izobraževanje in usposabljanje delavcev v obrti, kar zagotavlja perspektivo tako obrtnikom kot pri njih zaposlenim delavcem.**



Tiskovne konference so se udeležili novinarji skoraj vseh slovenskih medijev.

## Tiskovna konferenca območne organizacije ZSSS Celje

# Izobraževanje delavcev pri samostojnih podjetnikih je na zavirljivi ravni

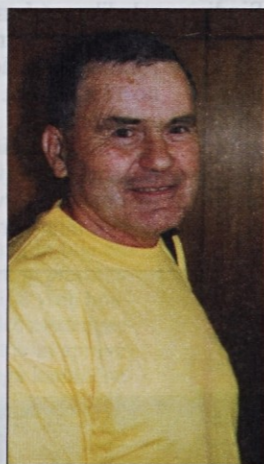
Brez znanja – tako Kaluža – danes na nobenem področju ni več mogoč razvoj. **Majda Vešligaj**, sekretarka Sklada za izobraževanje delavcev pri samostojnih podjetnikih v Žalcu, je povedala, da njihov sklad deluje na območju obrtnih zbornic v Žalcu, Velenju, Mozirju, Šentjurju in Šmarju. Na tem območju je preko 1700 obrtnikov, pri katerih je 5250 zaposlenih delavcev. Kakor je povedala Vešligajeva, prispevajo samostojni podjetniki v sklad odstotek od bruto plače delavcev. Sredstva, ki se zberejo v skladu, so namenjena izključno dodatnemu izobraževanju in usposabljanju delavcev.



**Ladislav Kaluža: Sindikati skrbijo za izobraževanje in za ekonomski položaj delavcev v obrti.**



**Majda Vešligaj: S pomočjo sklada se dodatno izobražuje 63 odstotkov delavcev v obrti.**



**Franc Stropnik: Vsak delavec, ki je zaposlen pri obrtniku, se sreča s skladom najmanj enkrat do dvakrat na leto.**



**Marjan Jeranko: Naš stanovanjski sklad je rešil stanovanjski problem za velikemu številu delavcev v obrti.**

Stroške za vse oblike šolanja in dodatnega izobraževanja kakor tudi za ogled sejmov sklad delavcem v obrti povrne v celoti. Res pa je, da morajo delavci določeno obliko usposabljanja oziroma izobraževanja najprej uspešno končati, da lahko dobijo povrnjene stroške. Zaradi takšne politike sklada se zmanjšuje tudi osip pri izobraževanju.

Lani je sklad obravnaval skupno 3358 vlog za izobraževanje, kar pomeni, da se je dodatno izobraževalo 63 odstotkov vseh delavcev pri samostojnih podjetnikih. Sicer pa se po besedah Vešligajeve število delavcev, ki se dodatno izobražujejo, iz leta v leto povečuje. Vse več delavcev v obrti na območju Žalca se šola tudi na višjih in visokih šolah, nekateri pa se potegujejo celo za magistrij znanosti.

Letos bo sklad v Žalcu pripravil presenečenje tako za delavce kot njihove delodajalce, saj bodo vse, ki so

uspešno zaključili katerokoli obliko izobraževanja, povabil na srečanje s kulturnim programom. Hkrati se bodo z njimi pogovorili o tem, kako so zadovoljni z delom sklada in kaj od nje še pričakujejo.

“Delo našega sklada je usmerjeno v korist delavcev in s tem tudi obratovnic, saj menimo, da brez znanja in spoznavanja novosti dandanes ni več napredka,” je poudarila Vešligajeva.

### Z delom sklada se praktično sreča vsak delavec

Predsednik Sklada za izobraževanje delavcev pri samostojnih podjetnikih v Celju **Franc Stropnik** je predstavil delovanje sklada v občinah Celje, Štore in Vojnik, kjer posluje okoli 650 obrtnikov, pri katerih je zaposlenih preko 2200 delavcev.

Sklad s svojimi programi seznanja delavce in obrtnike z mesečnimi informacijami, ki jih izdaja območna obrtna zbornica v Celju. Kljub temu pa so nekateri delavci še vedno slabo obveščeni o delu sklada, ker so nekateri delodajalci brezbržni in delavci ne seznanjajo s programi dodatnega izobraževanja in usposabljanja. Res pa je – tako Stropnik – da se vsak delavec v obrti z delom sklada sreča vsako leto vsaj enkrat ali dvakrat. Tako je tudi zaradi tega, ker sklad organizira tečaje, ki so obvezni po zakonu. Gre zlasti za tečaje iz varstva pri delu in za higienski minimum. Tečaji iz varstva pri delu so organizirani po strokah.

Poleg usposabljanja, ki je obvezno po zakonu, sklad omogoča delavcem pri obrtnikih tudi šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah. Delavec, ki želi, da ga sklad napoti na izobraževanje, mora prej podpisati

ti tripartitno pogodbo. Ta ureja razmerja med delavcem, delodajalcem in skladom.

### Usposabljanje za socialno partnerstvo

Kakor je dejal **Ladislav Kaluža**, se interes za izobraževanje delavcev v obrti tako pri delodajalcih kot pri delavcih povečuje. Vsi se zavedajo, kako pomembno postaja znanje za uspešno delo in poslovanje. Z dodatnim izobraževanjem in usposabljanjem delavci ne povečujejo samo svoje delovne storilnosti, temveč si zagotavljajo tudi trajnost zaposlitve.

Po besedah Kaluže sta oba sklada – v Žalcu in v Celju – v zadnjem obdobju storila zelo veliko za dodatno izobraževanje in usposabljanje delavcev, oba pa želita svojo dejavnost še širiti, kar ne gre samo od sebe.

Svobodni sindikati s pomočjo obeh skladov seznanjajo delavce z njihovimi pravicami, ki jih imajo po kolektivni pogodbi in zakonih. Tako oba sklada prispevata tudi k temu, da je med delodajalci in delavci manj konfliktov, saj vsakdo pozna svoje pravice.

Novinarje je posebej presenetilo, da je dodatno izobraževanje in usposabljanje tako lepo urejeno za delavce v obrti, medtem ko v številnih velikih gospodarskih sistemih za to bolj slabo skrbijo. Po mnenju Kaluže je tako, ker so se obrtniki v dogovoru s sindikati odločili za izdvajanje in koncentracijo sredstev, programov in delavcev za ta namen. Njihovemu gledu bi morali slediti tudi delodajalci v drugih panogah, za kar si sindikati tudi prizadevajo.

Navedbe Kaluže sta s številskimi podkrepi tudi Vešligajeva in Stropnik. Povedala sta, da ima sklad v Žalcu za dodatno izobraževanje delavcev v obrti vsako leto na razpolago blizu 70 milijonov tolarjev, sklad v Celju pa blizu 20 milijonov. V Žalcu denimo vsak delodajalec mesečno v povprečju prispeva za izobraževanje delavcev v sklad 900 tolarjev, sklad pa ima za izobraževanje vsakega delavca v povprečju na leto na razpolago 12.000 tolarjev.

### Uspešno reševanje stanovanjskih problemov delavcev v obrti

Predstavniki Stanovanjske ustanove delavcev pri samostojnih podjetnikih v Celju **Marjan Jeranko** je predstavil reševanje stanovanjskih problemov delavcev v obrti. Povedal je, da stanovanjska ustanova (včasih je

imela naziv sklad) deluje praktično že od leta 1972. Njeno delovanje izhaja iz kolektivne pogodbe, po kateri delodajalci izločajo iz dohodka obratovnice od bruto plače delavcev dva odstotka (včasih so izločali 4 odstotke) za urejanje njihovih stanovanjskih vprašanj. Tako se je lani na Celjskem zbralo za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev v obrti blizu 50 milijonov tolarjev, sklad pa je imel še okoli 7 milijonov tolarjev lastnih dohodkov iz naslova najemnin.

Sklad v Celju je imel včasih okoli 200 stanovanj, ki so jih nosilci stanovanjske pravice odkupili po “Jazbinškovem” stanovanjskem zakonu. “V letih 1993–1995 je sklad za potrebe reševanja stanovanjskih problemov delavcev kupoval stanovanja na prostem trgu, leta 1998 pa je kot registrirana neprofitna organizacija s pomočjo kredita republiškega stanovanjskega sklada začel graditi blok z osmimi stanovanji v Bukovžlaku pri Celju, konec septembra se mu bo pridružil še en blok z 10 stanovanji. Tako bo stanovanjska ustanova postala lastnik 50 stanovanj s skupno površino 2659 kvadratnih metrov,” je povedal Jeranko. Po njegovih besedah letos načrtujejo začetek gradnje bloka s šestimi stanovanji v okolici Vojnika, podobni blok pa bi radi postavili tudi v Štorah. Ustanova si želi nadaljevati tudi gradnjo v Bukovžlaku, kjer je uredila že vsa komunalna infrastrukturo. Če bo šlo vse po načrtih, bo do leta 2010 ustanova rešila vse stanovanjske probleme delavcev v obrti na celjskem območju.

Ustanova delavcem dodeljuje stanovanja kot neprofitna službena stanovanja, ki jih morajo zapustiti, če se zaposlijo izven obrti. Kakor je povedal Jeranko, pa lahko v stanovanjih ostanejo brezposelni delavci. Delavci, ki so izgubili delo v obrti, lahko ostanejo v stanovanjih tudi, če se preko zavoda za zaposlovanje za določen čas zaposlijo v drugih panogah.

Žal pa postajajo tudi neprofitna stanovanja za delavce draga. Jeranko je predstavil primer delavca, ki ima v najemu 49 kvadratnih metrov veliko neprofitno službeno stanovanje. Zanj plačuje mesečno najemnino 20.398 tolarjev, skupaj z računi za plin, elektriko, upravljanje stavbe, odvoz odpadkov in podobno pa mora mesečno plačati za blizu 45.000 tolarjev položnic. Zato se nekateri najemniki bojijo, da ne bodo več zmogli plačevanja službenih stanovanj, saj tudi plače pri obrtnikih niso posebno visoke.

Res pa je, da je med delavci v obrti še veliko zanimanja za službena stanovanja. Ustanova vsako drugo leto pripravi razpis, na katerega se lahko javi delavec, ki je v obrti zaposlen najmanj štiri leta. Lani se je na razpis javilo 14 delavcev, prav vsem pa bo ustanova do konca tega leta rešila stanovanjski problem.

T. K.

## Sindikalna lista

September 2000

Gospodarske dejavnosti  
(temelj je SKP  
za gospodarstvo)  
SIT

Javni sektor\*  
(nekdanje  
negospodarstvo)  
SIT

### Prvi del

<b>1. Dnevnice</b>		
– cela dnevnic		
(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.012,00
– polovična dnevnic		
(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.005,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.397,00
<b>2. Kilometrina</b> (od 27. 6. 2000 dalje)	49,83	49,83
(od 22. 8. 2000 dalje)	47,91	47,91
(od 5. 9. 2000 dalje)	48,81	48,81
<b>3. Ločeno življenje*</b>	74.427,00	58.562,00
<b>4. Prenocišče</b> – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec		
<b>5. Regres za prehrano</b> (od 1. 7. 2000)		
– po SKPGD (na delovni dan)	582,00	582,00

### Drugi del

<b>1. Jubilejne nagrade</b>		
– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	57.912,00	49.232,00
– za 20 let	86.868,00	73.848,00
– za 30 let	115.824,00	98.464,00
<b>2. Odpravnina ob upokojitvi</b>	372.134,00	563.451,00
oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje		oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje
<b>3. Solidarnostne pomoči*</b>		
– po SKPD – ob smrti delavca	111.640,00	98.464,00
– ob smrti v ožji družini	55.820,00	–
<b>4. Minimalna plača</b> (od 1. 8. 2000)	80.783,00	80.783,00
<b>5. Zajamčena plača</b>	42.456,00	42.456,00
<b>6. Regres za letni dopust</b>		
– najmanj	107.712,00	107.712,00
– ali največ	131.472,00	
(70 % povprečne slovenske plače)		

1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.



TVT Nova uspešno sodeluje s Siemensom

# Podjetje so ljudje

**Tovarna tirnih vozil v Mariboru je začela obratovati kmalu po izgradnji južne železnice v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Največji razcvet je doživela po drugi svetovni vojni, ko je proizvajala tirna vozila in toplotno tehniko za celotno tržišče nekdanje Jugoslavije ter za izvoz. Takrat je bilo v tovarni zaposlenih več kot 3000 delavcev.**

V devetdesetih letih pa je koncern TVT zašel v globoko gospodarsko krizo, zaradi katere je moral opustiti mnogo programov in odpustiti veliko delavcev. Zdravo jedro podjetja je koncern organiziral v hčerinskem podjetju TVT Nova, ki nadaljuje proizvodnjo in remont tirnih vozil. Kako posluje ta tovarna sedaj, smo izvedeli ob nedavnem obisku delegacije Zveze sindikatov iz Štajerske, ko sta ji predsednik SKEI v podjetju **Martin Dular** in direktor **Klemen Jerin** predstavila razvojna prizadevanja podjetja in položaj delavcev.

TVT Nova je hčerinsko podjetje koncerna TVT, ki je v lasti Slovenske razvojne družbe. Dve tretjini ali 67 odstotkov delnic podjetja je v lasti Slovenske razvojne družbe, preostalo tretjino delnic pa ima eno od hčerinskih podjetij Siemens. Podjetje proizvaja elektromotorne vlake ter tovorne vagona, opravlja tudi remonte tirnih vozil.

“Naša tovarna, v kateri je zaposlenih 325 delavcev, v kooperaciji s Siemensom proizvaja elektromotorne vlake za potrebe Slovenskih železnic,” je pojasnil Jerin. Gre za vlake, ki bodo zamenjali že dotrajane in zastarele ‘Gomulke’ proizvedene na Poljskem, njihov remont pa so vrsto let opravljali v podjetju TVT.

“Čeprav razmere na evropskem trgu za našo panogo niso lahke, menim, da ima naše podjetje perspektivo, še zlasti če bo s Siemensom še naprej uspešno,” je dejal Jerin.

“Ali je sodelovanje s podjetjem TVT Nova za Siemens zanimivo samo zaradi tega, ker je v Sloveniji cenejša delovna sila kot denimo v Nemčiji in Avstriji, ali pa ima podjetje tudi veliko tehnološkega znanja?” je zanimalo goste iz avstrijske Štajerske.

“Mislim, da gre za oboje,” je pojasnil Jerin. “Najzahtevnejšo tehnologijo za proizvodnjo vlakov prispeva Siemens. Pri proizvodnji vlakov pa je zelo veliko težkega dela (montiranje, varjenje, finalizacija itd.), ki ga naši strokovnjaki in delavci vrhunsko obvladajo. TVT Nova ima za ta del proizvodnje tudi svoj razvoj. Novo podjetje je prestrukturiralo proizvodnjo in se razbremenilo starih bremen.”



**Klemen Jerin: Podjetje, ki ima dolgoletno tradicijo in veliko tehnološkega znanja ter usposobljenih delavcev, ima dobre razvojne možnosti.**



**Martin Dular: Podjetje zagotavlja socialno varnost 325 delavcem in njihovim družinam.**

“Kakšne perspektive ima TVT Nova po vstopu Slovenije v Evropsko unijo?” so bili prav tako radovedni sindikalisti iz Gradca.

“Naša celotna branža je v pogojih gospodarjenja, ki veljajo v Evropski uniji, ranljiva,” je odvrnil direktor. “Zato je izjemno pomembno, da ima podjetje jasno začrtano razvojno strategijo ter da pravočasno sprejema ukrepe za njeno uresničitev. Nobenega dvoma ni, da potreba po naših proizvodih na trgu obstaja. Od nas samih pa je odvisno, kakšna bo kakovost naših proizvodov. Od kakovosti in cene proizvodov pa je odvisno, kje jih bodo naročniki kupovali – ali v Evropi ali izven nje. Škarje in platno sta torej v veliki meri tudi v naših rokah!”



**TVT Nova izdeluje visokokakovostne elektromotorne vlake za Slovenske železnice.**

## Plače in druge pravice po kolektivni pogodbi

Kakšen pa je gmotni položaj delavcev? “Delavci prejemo plače po kolektivni pogodbi,” je pojasnil Martin Dular. “Podjetje plače izplačuje redno, regres za letni dopust smo dobili v celoti v enem delu v gotovini. Nekaj problemov smo imeli s povračilom stroškov prevoza na delo in z dela, vendar smo s pogajanjem z vodstvom podjetja rešili tudi ta problem. Podjetje delavcem zagotavlja tudi regres za malice.”

“Če pride pri uresničevanju pravic delavcev do kakšnih problemov, jih rešimo s pogajanjem z vodstvom podjetja,” je pojasnil Dular. “Odnosi med sindikatom in vodstvom podjetja so korektni.”

“Kako pa poteka socialni dialog v podjetju?” je zanimalo sindikaliste iz avstrijske Štajerske. “Zame so podjetje ljudje, delavci,” je odgovoril direktor Jerin. “Proizvodne hale in stroji niso veliko vredni, če podjetje nima tudi usposobljenih in ustrezno motiviranih delavcev. Zato menim, da morajo biti odnosi med zaposlenimi oziroma njihovim sindikatom in vodstvom podjetja korektni in dobri. Sam se trudim, da bi bili odnosi v našem podjetju takšni. Res pa je, da ne glede na to, kakšni so odnosi med vodstvom in zaposlenimi, podjetje ne more za plače porabiti več denarja, kot ga ustvari. Zato si morajo vsi v podjetju – vodstvo in delavci – prizadevati, da bi kakovostno proizvajalo in uspešno nastopalo na trgu.”

## Ravnotežje med plačami in dobičkom

“Kakšno vlogo pa pri tem igra dobiček?” je zanimalo goste.

“Če je dobiček premajhen, kapital izgubi interes za nadaljnja vlaganja, kar je lahko pogubno za podjetje. Če je dobiček velik, delavci pa od tega nič nimajo, postanejo nezadovoljni, kar je prav tako lahko za podjetje pogubno. V naravi zadeve je, da morata biti vedno zadovoljni obe strani – delodajalska in delojemalska. Če je dobiček velik, morajo od tega nekaj imeti tudi delavci. Kot tehnik bi rekel, da morajo biti vsi parametri v podjetju vedno v ravnovesju,” je pojasnil Jerin.

“Bistveno je, da podjetje spoštuje pravice, ki jih delavcem dajejo zakoni in kolektivne pogodbe, odprta vprašanja pa je mogoče rešiti samo z dialogom in dogovarjanjem med socialnimi partnerji. Vse drugo vodi v socialne konflikte, ki za razvoj podjetja niso koristni,” je poudaril Dular.

Ogled proizvodnje je pokazal, da je tovarna zelo urejena, kar je na obiskovalce naredilo dober vtis. Tudi poslovni partnerji si zato lahko ustvarijo dobro mnenje o tovarni, kar je zelo pomembno za njeno uspešno prihodnost.

## Trdna volja

Moški ves dan hodi po bencinski črpalki in nervozno sega z rokami v žep. "Oprostite, kaj pa vi počnete tukaj?"

"Nič, nič, samo poskušam se odvaditi kajenja! Upam, da mi bo uspešno!"

## Zdravnikovo navodilo

"Draga, ali si mi bila vedno zvesta?"

"Nehaj spraševati vedno eno in isto. Ali si pozabil, da ti je zdravnik strogo prepovedal, da bi se razburjal!"

## Vse po navodilih

"Zakaj piješ miže?"

"Zdravnik mi je strogo prepovedal, da bi še kdaj pogledal v kozarec!"

## Težka smrt

"Včeraj je izdihnil Peter!"

"Je na koncu zelo trpel!"

"Zelo! Žena je bila ob njem do zadnjega trenutka!"

## Sreča

"Žena mi je vse pobrala in odšla z drugim!"

"Oh, srečnež! Meni pa je žena vse pobrala in – ostala!"

## Neopravičen očitek

"Zakaj si slabe volje. Ali v tvojem podjetju morda ni kaj v redu?"

"Inšpektorica za delo mi neopravičeno očita, da slabo skrbim za svoje delavce!"

"Koliko pa jih dela v tvoji obratovalnici?"

"Zdi se mi, da pet ali šest!"

## Poljub

"Včeraj sem prvič poljubil Sonjo. Ta poljub mi bo ostal za vedno v spominu."

"Ali je bil tako strasten?"

"Ne, ne! Zalotil naju je njen mož!"

## Nezaželena resnica

"Gospod odvetnik, kako kaj kaže v mojem primeru?"

"Upam, da se bo na sodišču izkazala resnica!"

"Joj, ne! Ravno tega me je najbolj strah!"

## Resnica

"Odkar sem spoznal svojo ženo, ne pijem in ne kadim več!"

"Ali jo tako ljubiš?"

"Ne, pač pa za cigarete in pijačo nimam več denarja!"

## Dragec

"Moj dragec, kaj boš danes popapcal? Ali naj ti pripravim juhico ali meso v omaki?"

"Oh, žena, kako si danes ljubezniva! Raje bi videl, če pripraviš juho!"

"Molči! Ali ne vidiš, da se pogovarjam s psom!"

## Humoreska

"Fantje, ali ste slišali, da so prejšnji teden začeli v starih mariborskih zaporih snemati nov slovenski celovečerni film po romanu Draga Jančarja Zvenenje v glavi?" je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi povprašal Strugar Lojze. "Film bo režiral Andrej Košak, v njem pa bodo nastopali najbolj slavni slovenski igralci in igralko od Jerneja Šugmana in Radka Poliča - Raca do Uroša Potočnika in Ksenije Mišič. Novi slovenski film si bomo menda lahko ogledali že pred poletjem 2002! Res me zanima, kako se jim bo posrečil!?"

"Ali filma Zvenenje v glavi slovenska televizija zares še ni posnela?" je povprašal skladiščnik Rudi in se hudomušno nasmehnil. "Lojze, ali si zares prepričan, da ga že ne prikazujejo?"

"Kako bi ga prikazovali, če pa je prejšnji teden v Mariboru padla šele prva klapa novega slovenskega celovečerca, predvidenih pa je 54 snemalnih dni," je pojasnil Lojze. "Snemanje nameravajo končati celo v Izraelu. Zato ni niti najmanjše možnosti, da bi bila premiera novega filma še letos."

"Meni pa se je dozdevalo, da je ta film že posnet in da ga naša televizija že prikazuje kot nadaljevanko," je z ironičnim glasom dejal Rudi.

"Ne razumem, zakaj se ti je to dozdevalo?" je presenečeno povprašal Lojze.

"To, da bodo začeli snemati film po Jančarjevem romanu, sem po radiu slišal že lani," je pretirano resno odvrnil Rudi. "Pred dnevi pa sem po televiziji gledal oddajo, v kateri so naši politiki govorili o tem, kakšna naj bo slovenska zunanja politika. Nekaterim politikom je ob tem tako zvenelo v glavi, da sem bil prepričan, da gre za film posnet po Jančarjevem romanu."

Vsi smo se zasmejali, Lojze pa je pribil: "Tudi meni se zdi, da v zvezi z slovensko-avstrijskimi odnosi ne zveni v glavi samo Haiderju in Schüsslu, temveč tudi nekaterim našim politikom. Žal pa to ni film, temveč žalostna resničnost!"

"Rudi in Lojze imata prav," je komentiral rezkar Vili. "Kdor po televizijskem dnevniku vsak večer redno spremlja, kaj vse se zadnje čase dogaja v tej deželi, bi zares lahko dobil vtis, da spremlja nadaljevanko Zvenenje v glavi po Jančarjevem romanu. Samo pogledajte, kako zadnje čase zveni v glavi našim delodajalcem. Na eni strani terjajo ukinitvev odmora za malico, ukinitvev izplačevanja povračila za potne stroške, skrajšanje rednega letnega dopusta ter ukinitvev številnih drugih delavskih pravic, po drugi strani pa pričakujejo, da bodo delavci več in bolj delali. To je tako, kakor če bi kdo iz dneva v dan bolj pretepal svojo ženo in pričakoval, da ga bo zato imela vsak dan raje. Za to, da pride kdo na takšno idejo, mu mora že pošteno zveneti v glavi."

"Očitno v glavi zveni tudi tistim, ki so predlagali, naj državni zbor po hitrem postopku sprejme nov zakon o državni upravi," se je v pogovor vključil mizar Tone. "O reformi državne uprave

odgovorni razpravljajo, že odkar obstaja samostojna slovenska država – torej že deset let – pa je še vedno niso uspeli izpeljati. Zdaj pa predlagatelji novega zakona pričakujejo, da bodo lahko reformo izvedli v pičlih desetih dneh, in še to mimo sindikata in delavcev v upravi."

"Kakor kaže, malce zveni v glavi tudi tistim, ki so odgovorni za našo kmetijsko politiko," je dejal kurir Peter. "Na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni so denimo prašičerejci ugotovili, da bodo morali vsi v stečaj, če pristojni ne bodo pravočasno ukrepali in rejcem prašičev zagotovili ustreznih pogojev."

"Kako pa šele zveni v glavi našemu direktorju, ki nas sili delati nadure, plača pa nam jih ne!" je vzkliknil Miro iz lakirnice. "Pa tudi regresa za letni dopust nam še ni izplačal, čeprav je že

september. Hkrati pa govori, da moramo v tovarni dvigniti produktivnost dela!"

"Našemu direktorju ne samo zveni, temveč kar zvoní v glavi," je nadaljevala kuharica Špela. "Vsak dan mi čepi na glavi, da moram zmanjšati stroške za pripravo malic, včeraj pa mi je rekel, da se je ričeta že naveličal. Ali misli, da lahko iz krompirja in ješprenja, ki mi ju prinaša ekonom, pripravljam nadevane telečje prsi v beluševi omaki?"

"Še bolj zveni v glavi našemu komercialnemu direktorju," je povzdignil glas Lojze. "Vsak mesec nabavi bolj ceno in slabšo pločevino, od našega oddelka pa terja, da bi delali iz nje boljše stroje, ki bi jih lahko on iz meseca v mesec dražje prodajal za izvoz. Saj tujim partnerjem vendar ne zveni v glavi!"

"Fantje, lepo vas prosim, pustimo zdaj to zvenenje v glavi in se začnimo pogovarjati o čem bolj pametnem!" je onemoglo dejal Vili.

"Zakaj se ne bi pogovarjali o zvenenju v glavi, Vili?" je hudomušno povprašal Rudi. "Saj se je včasih dobro spomniti, komu vse v tej deželi zveni v glavi, ali ne?"

"Že, že, vendar bi bilo kljub temu boljše, da menjamo temo!" je vztrajal Vili.

"Zakaj le?" je vztrajal tudi Rudi.

"Zato, ker lahko tudi vsem nam začne zveneti v glavi, če bomo še dolgo poslušali, kaj v tej deželi počnejo tisti, ki jim že lep čas zveni v glavi!" je odločno dejal Vili.

"Zakaj pa ne bi enkrat za spremembo tudi nam delavcem začelo zveneti v glavi?" je komentiral Rudi. "Naj nam le začne zveneti v glavah – morda bomo potem končno tudi kaj pametnega in odločnega ukrenili, ali ne?"

"Najbolj pametno, kar lahko storimo, je to, da ohranimo mirne in trezne glave, čeprav nam bodo naslednji mesec nekateri močno zvonili na ušesa," je sklenil Vili. "Pred nami so namreč volitve, na katerih bomo dobili priložnost, da se poslovmimo od vseh politikov, ki so minula štiri leta bolj kot ljudi poslušali zvenenje v svoji glavi."

## Iz dnevnika delavca Jožeta

## Zvenenje v glavi



**Prejemniki priznanj skupaj z Petrom Jančarjem, Martinom Muršičem in Jankom Razgorškom.**

**Miss Karmen prejema čestitke in nagrade.**

**18. srečanje obrtnih delavcev Slovenije**



Mednarodni obrtni sejem v Celju je tudi letos privabil veliko obiskovalcev. Na povabilo Sindikata obrtnih delavcev Slovenije in skladov za izobraževanje delavcev si ga je ogledalo tudi kakšnih 2000 delavcev v obrti. Lepo vreme prejšnjo soboto so izkoristili tudi za družabno srečanje, ki je bilo tudi letos na športnem letališču Levec pri Celju.

Udeležence je najprej pozdravil predsednik Sindikata obrtnih delavcev Slovenije **Peter Jančar**. Povedal je, da je začetek septembra rezerviran za promocijo obrti in drobnega gospodarstva. Ker so na sejm svojo podobo postavili na ogled tudi delavci, je to tudi njihov praznik. Družabno srečanje je že 18. po vrsti in je torej doseglo polnoletnost, zato se mora tudi ohraniti.

Župan Celja **Bojan Šrot** je udeležence spomnil na ugodne podatke o prispevku obrti in drobnega gospodarstva k ustvarjenemu družbenemu proizvodu. **Zvonko Juteršek**, predsednik območne obrtne zbornice Celje, pa je izrazil pričakovanje, da bo nova kolektivna pogodba za obrt (podpisana naj bi bila kmalu) dala zaposlenim večje pravice kot splošna kolektivna pogodba.

Udeležence je prisrčno pozdravil tudi minister za turizem in malo gospodarstvo **Janko Razgoršek**. Povedal je, da se je kot delodajalec leta 1983 srečal s sindikatom obrtnih delavcev. Ta mu je takrat, ko je ostal le s šestimi delavci, pomagal več kot država in banke. Ključ uspešnosti v obrti in drobnem gospodarstvu je po njegovih besedah simbioza med delavci in delodajalci, saj ne morejo eden brez drugega.

Minister je poudaril potrebnost in koristnost združevanja zaposlenih v sindikat. Udeležencem je zaželel, da bi na družabno srečanje prihodnje leto prišlo tudi več delodajalcev, da bi se lahko med druženjem tudi bolje spoznali in kaj dogovorili.

**Boris Kopitar**, ki je tudi letos vodil program srečanja, se je ministru za njegove besede zahvalil in dodal, da bo mogoče kmalu ugotovil, da so zaposleni pri obrtnikih bolj zavarovani kot člani vlade.

F. K.

## Napoved ugodnejše kolektivne pogodbe



**Za zabavo 2000 udeležencev so skrbeli Šaleški fantje in Natalija Verboten.**

### Mister ...

Na tekmovanju za mistra srečanja obrtnih delavcev 2000 je sodelovalo 10 kandidatov: Boštjan iz Ormoža, Dragan iz Majšperka, Marko iz Mislinje, Avgust iz Izole, Jože iz Novega mesta, Ernest iz Izole, Fahim iz Kopra, Janez iz Griž, Ciril iz Kroke in Stane iz Trebnjega. Ženska žirija pod vodstvom Marte Mihelčič iz Kopra je po dveh nastopih soglasno za mistra določila Boštjana iz Ormoža. Organizatorji so ga okrasili z lentjo, prejel je tudi bogato košaro in rože.

### Miss ...

Za deset nastopajočih kandidat za miss je bilo kar nekaj priverjanja. Izbrane so bile: Karmen iz Kranja, Mileni iz Maribora, Tatjani iz Šoštanja, Branki iz Maribora, Aniti iz Kopra, Kseniji iz Rogaške Slatine, Jolandi in Klari iz Šempetra, Karmen iz Kopra in Jolandi iz Prebolda. Žirija pod vodstvom Francija Mušiča je z večino glasov odločila, da naslov miss pripade Karmen iz Kopra. Tudi miss je prejela lentjo, polno košaro in cvetje.



**Peter Jančar čestita Franciju Mušiču za večdesetletno delo v skladu za izobraževanje delavcev Domžale.**



### Priznanja Sindikata obrtnih delavcev Slovenije za leto 2000 so prejeli:

**Samo Zorec**, Silcoop Ljubljana, za uveljavljanje pravic zaposlenih, nesebičnost in solidarnost; **Mihael Iglar**, Avtoobnova d. d. Maribor, za uspešno varovanje pravic delavcev, kar dosega z dialogom z delodajalcem;

**Rado Slavič**, Mesarija Fingušt Orehova vas pri Mariboru, za umirjen nastop, s katerim uspeva doseči zaupanje sodelavcev in prepričati nasprotno stran;

**Sklad za izobraževanje delavcev Krško**, za dobro sodelovanje s sindikatom, urejanje stanovanjskih vprašanj delavcev; počitnikovanje, usposabljanje, izobraževanje delavcev ...

**Ladislav Kaluža**, območna organizacija ZSSS Celje, za uspešno vodenje območne organizacije, s čemer sindikatu obrtnih delavcev zagotavlja potrebno moč;

**Eli Medvešek**, Usnjeni izdelki Pavli Domžale, za dolgoletno uspešno delo v sindikatu in skladu za izobraževanje delavcev ter pomoč članom sindikata.

### Posebno priznanje

Posebno priznanje za večdesetletno delo v skladih za izobraževanje delavcev je prejel **Franci Mušič**, predsednik sklada za izobraževanje delavcev v Domžalah. Dušan Kravos, predsednik koordinacije skladov za izobraževanje delavcev, mu je ob tem izročil posebno skulpturo Karantanski panter. Kot je podelitev priznanja utemeljil Boris Kopitar, uporablja Mušič pri delu le eno samo pravilo – Delo mora biti opravljeno.



**Ženske so se pomerile v odbojki.**



**Najbolj atraktivna disciplina je bila vlečenje vrvi.**



**Najboljši ribiči so se razveselili nagrad in pokalov.**

V kampu Podzemelj nedaleč od Metlike v Beli krajini so se konec prejšnjega tedna na svojih tradicionalnih športnih igrah zbrali člani Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije. Okoli 250 udeležencev nagovoril predsednik sindikata Erih Šerbec. Opozoril je na aktualne naloge, ki čakajo sindikaliste v novi sezoni, in udeležence pozval, naj se na igriščih obnašajo športno.

Tekme v nogometu pri osnovni šoli Metlika si je ogledalo tudi veliko mladih, ki so se udeležili polaganja temeljnega kamna za novo osnovno šolo. Skoraj vse ekipe so pokazale, da so dobro pripravljene. Žal pa ni šlo brez poškodb, saj si je eden od tekmovalcev iz bolnišnice v Rakičanu zvil gleženj in je moral poiskati pomoč svojih kolegov. Zanimive so bile tudi tekme žensk in moških v odbojki, saj so bile ekipe precej izenačene.

Vrhunec srečanja je bilo tekmovanje v vlečenju vrvi, na katerem so sodelovale mešane ekipe. Pokazale so, da so zdravstveni delavci presneto močni, če povlečejo skupaj.

Belokranjci, ki so se izkazali kot odlični gostitelji, so pripravili tudi šaljivo igro - skakanje v vrečah. Na zmagovalce so čakale steklenice z 10, 5 in 3 litri prave metliške črnine iz domače zidanice. Po tekmovaljih so se udeleženci zbrali na družabnem srečanju, kjer so podelili nagrade in

**Srečanje članov Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije v Beli krajini**

## Zdravstveni delavci vlekli skupaj

priznanja najboljšim. Najbolj bučen aplavz je požel Marko Štuhec, ki je letos spet zmagal v ribolovu, v pičlih dveh urah je naložil kar 5.800 gramov rib. Blizu izliva Lahinje v Kolpo je majhne in večje ribice lovil tako hitro, da jih drugi tekmovalci niso utegnili niti šteti.

*Tomaž Kšela*

**Nagrade so prejele domača vse sodelujoče ekipe.**

**Na tokratnih športnih igrah Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva je zmagala ekipa Zdravstvenega doma Maribor.**



**Za odlično organizacijo športnih iger sta domačina Jože Miklič in Jožef Kočevar prejela veliko steklenico odličnega štajerskega vina.**



**Rezultati: nogomet:** 1. Splošna bolnišnica Maribor, 2. Zavod Dornava, 3. Zavod za zdravstveno varstvo Maribor; **odbojka moški:** 1. Zdravstveni dom Maribor, 2. Splošna bolnišnica Maribor, 3. Zavod Dornava; **odbojka ženske:** 1. Zdravstveni dom Maribor, 2. Splošna bolnišnica Maribor, 3. Dom starejših občanov Črnomelj; **ribolov ekipno:** 1. Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, 2. Splošna bolnišnica Maribor, 3. Zdravstveni dom Maribor; **ribolov posamezno:** 1. Marko Štuhec, 2. Marjan Rodošek, 3. Irena Ljubec; **pikado ekipno:** 1. Dom starejših občanov Črnomelj, 2. Zdravstveni dom Maribor, 3. Zavod Dornava; **pikado posamezno:** 1. Matej Zohar, 2. Majda Ernecl, 3. Branka Levai; **vlečenje vrvi:** 1. Zdravstveni dom Maribor, 2. Dom počitka Metlika, 3. Zavod Dornava.

**Skupno:** 1. Zdravstveni dom Maribor, 2. Splošna bolnišnica Maribor, 3. Zavod Dornava, 4. Dom starejših občanov Črnomelj, 5. Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, 6. Splošna bolnišnica Murska Sobota, 7. Dom počitka Metlika, 8. Dom za varstvo starejših občanov Velenje, 9. Obalne lekarne.

## Razpis seminarja

# Naučimo se pogajati

**Cilj:** pridobitev znanja in veščin, ki so temeljna za uspešno pogajanje z nasprotno stranjo.

**Program priporočamo:** funkcionarjem sindikatov dejavnosti in območnih organizacij ZSSS, predsednikom sindikatov podjetij in zavodov ter vodjem in članom sindikalnih pogajalskih skupin ter članom svetov delavcev.

**Seminar bo v četrtek, 28. septembra 2000, v Domu sindikatov, Ljubljana, Dalmatinova 4, soba 16/1.**

### VSEBINA

#### Kaj je bistvo pogajanj

Kdaj so pogajanja primerna oblika razreševanja konfliktov. Pogajanja kot proces in pogajalski kontinuum. Stopnje v pogajalskem procesu.

#### Pogajalski proces

Ključni pomen priprav za uspešna pogajanja. Določitev cilja oziroma ciljev pogajanj. Vrste, prednosti in pomanjkljivosti pogajalskih strategij. Pomen informacij za pripravo na pogajanja. Vloge v pogajalski skupini. Začetek in trajanje pogajanj. Lokacija pogajanj. Pristojnosti pogajalcev.

#### Začetek pogajanj

Pomen prvega vtisa ob začetku pogajanj. Obvezne vsebine začetka pogajanj.

#### Iskanje sporazuma

Dokazovanje utemeljenosti svoje pozicije. nakazovanje novih mož-

nosti. Predlaganje novih rešitev. Kako prepričati nasprotnika, da imamo prav. Koncesije – obseg in način dajanja. Etika pogajanj. Slepa ulica v pogajanjih – vzroki in način presejanja.

#### Sklenitev sporazuma in zaključek pogajanj

Kdaj je pravi čas za zaključevanje sporazuma. Tehnike zaključevanja. Oblikovanje sporazuma. Obvezne sestavine sporazuma. Zaključek pogajanj.

#### Pogajalci kot osebnosti

Katere so zaželene lastnosti dobrih pogajalcev. Katere so škodljive lastnosti. Pogajalski stili in njihovi učinki. Osnove teorije potreb in njihovovo delovanje na obnašanje v pogajanjih.

**Metode:** predavanja, razprave, testi, igranje vlog.

**Strokovni izvajalec:** dr. Bogdan Kavčič, univerzitetni profesor, avtor knjig: Kako se uspešno pogajati (1992) ter Spretnost pogajanja (1996) in številnih strokovnih člankov o pogajanjih.

Prijave\* za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 22. septembra 2000.

Seminar bomo izvedli, če bo 18 prijav. Če bo prijav več, bomo preostale prijavljene uvrstili na naslednji seminar.

Cena seminarja znaša 12.000 SIT za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežilni napitki). Prijavnici za seminar je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije. Kotizacijo nakažite na žiro račun Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod nazivom nakazila pripišite "Seminar, sklic na številko 26".

Odgovore na dodatna vprašanja v zvezi s tem seminarjem dobite pri Vandi Rešeta, tel. 01/43 41 238 in pri Jožici Anžel, tel. 01/43 41 239, faks: 01/13 34 279 ali 317-298.

Vanda Rešeta,  
vodja izobraževanja pri ZSSS

#### Opomba

Prosimo, da podatke na prijavnici izpolnite natančno in čitljivo, ker smo vam po zakonu o DDV dolžni izstaviti račun o plačilu kotizacije. Hvala za razumevanje.

\* Prijavnica za seminar Naučimo se pogajati je bila objavljena v prejšnji številki našega časnika.

### PRIJAVNICA

za izobraževalni seminar UČINKOVITO SOUPRAVLJANJE  
2. do 4. oktobra 2000 v SIC Radovljica

Ime in priimek: .....

Datum rojstva: .....

Naslov doma: .....

Izobrazba, stopnja izobrazbe: .....

Zaposlitev:

– naziv in naslov družbe: .....

– delovno mesto: .....

Točen naziv in naslov plačnika: .....

Davčna številka plačnika: .....

Član sindikata dejavnosti, katerega član ste: .....

Član sveta delavcev:                      DA              NE

Funkcije v sindikatu podjetja oz. zavoda: .....

Predsednik sindikata podjetja:              DA              NE

Drugo (navedite): .....

Telefonska št. – doma: ..... – v službi: .....

Opomba: Med seminarjem bo udeleženec nastanjen v SIC Radovljica:              DA              NE

Žig in podpis odgovorne osebe:

Kraj, ....., datum: .....

## Razpis seminarja

# Učinkovito soupravljanje

Od 2. do 4. oktobra 2000 v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici, Gradnikova 1. Začetek prvega dne ob 9. uri, tretji dan za ključek ob 13. uri.

Seminar je namenjen zlasti članom svetov delavcev in sindikalnim zaupnikom ter drugim sindikalnim predstavnikom na posameznih ravneh sindikalne organiziranosti.

### PROGRAM:

Tema I:

**NAČIN IN STRATEGIJA DELOVANJA SVETA DELAVCEV**  
Predavatelj: Milan Utroša, izvršni sekretar v ZSSS

Tema II:

**VLOGA IN NALOGE SVETA DELAVCEV NA PODROČJU STATUSNIH IN KADROVSKIH ZADEV TER REŠEVANJA SPOROV Z DELODAJALCI**  
Predavatelj: Gregor Miklič, izvršni sekretar v ZSSS

Tema III:

**SOUPRAVLJANJE DELAVCEV TER VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU**  
Predavateljica: Lučka Böhm, svetovalka v ZSSS



## Pregled obrestnih mer

veljavnih od vključno 1. septembra 2000

DELAVSKA HRANILNICA d.o.o.  
Ljubljana, Dalmatinova 4

Hranilna knjižica	Realna letna obrest.mera	Mesečna obrest.mera	Letna obrest.mera
Na vpogled			1,00 %
Varčevalna			
- z odpovednim rokom nad 31 dni	0,00 %	0,00 %	0,00 %
- z odpovednim rokom nad 91 dni	0,00 %	0,00 %	0,00 %
- z odpovednim rokom nad 181 dni	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Vežane vloge	Realna letna obrest.mera	Mesečna obrest.mera	Letna obrest.mera
Čas vezave			
- do 30 dni			5,00 %
- nad 1 mesec	2,50 %	0,90 %	11,60 %
- nad 3 mesece	3,00 %	0,94 %	12,15 %
- nad 6 mesecev	3,50 %	0,98 %	12,69 %
- nad 12 mesecev	4,20 %	1,04 %	13,45 %
- nad 24 mesecev	5,10 %	1,11 %	14,43 %
- nad 36 mesecev	5,20 %	1,12 %	14,54 %
- nad 60 mesecev	5,50 %	1,14 %	14,87 %

Obrestne mere za vezane vloge z devizno klavzulo so enake kot za vezane vloge s tolarско klavzulo.

Rentno varčevanje	Realna letna obrest.mera	Mesečna obrest.mera	Letna obrest.mera
Čas varčevanja			
- nad 60 mesecev	5,50 %	1,14 %	14,87 %
- nad 120 mesecev	5,60 %	1,15 %	14,98 %

Potrošniška posojila	Ročnost	Realna letna obrest.mera	Mesečna obrest.mera	Letna obrest.mera
- od 1 do 9 mesecev	- namenska, nenamenska od T + 2,50 % do T + 3,00 %			
	Z nominalno - fiksno obrestno mero 0,00 %			
- od 9 do 12 mesecev	- namenska, nenamenska od T + 3,00 % do T + 3,50 %			
	z nominalno - fiksno obrestno mero 0,00 %			
- nad 12 do 24 mes.	- namenska, nenamenska T + 4,50 %			
	- namenska, nenamenska T + 5,50 %			
- na 36 mesecev	- namenska, nenamenska T + 5,90 %			
	- namenska, nenamenska T + 6,00 %			
- na 48 mesecev	- namenska, nenamenska od T + 6,60 % do T + 7,00 %			
	- namenska, nenamenska od T + 6,60 % do T + 7,00 %			

Obrestna mera se določa v skladu s sklepom o obrestnih merah za tekoči mesec. Pri računanju obresti hranilnica uporablja konformne obrestne mere. T (temeljna obrestna mera) za mesec **september 2000**, ki jo določi Banka Slovenije, znaša **0,7 %** mesečno oziroma **8,88 %** letno.

Obrestna mera zamudnih obresti za mesec **avgust 2000** je **25,08 %** letno.

Uprava hranilnice

Tema IV:

**VLOGA SVETA DELAVCEV NA PODROČJU PLAČ TER PRI OBRAVNAVI GOSPODARSKIH REZULTATOV DRUŽBE**

Predavateljica: Vekoslava Krašovec, sekretarka Območne organizacije ZSSS Podravje

Tema V:

**KOLEKTIVNE POGODBE IN SOUPRAVLJANJE**

Predavateljica: Metka Rokсандić, izvršna sekretarka v ZSSS

Metode dela: predavanje, intenzivno sodelovanje udeležencev, igranje vlog.

Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, Ljubljana, najkasneje do 26. septembra 2000.

Seminar bomo izvedli, če bo najmanj 20 prijav. Cena seminarja, ki vključuje tudi obsežno strokovno gradivo, je 25.000 tolarjev za posameznega udeleženca. Prijavnici za seminar je treba priložiti tudi potrdilo o plačani kotizaciji.

Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila dodatno pripišite "Seminar II", sklic na številko 07.

Stroške seminarja za člane svetov delavcev krije, skladno z zakonom, delodajalec.

Za udeležence, ki želijo biti nastanjeni v SIC Radovljica, je treba to navedi pod ustrezno rubriko v prijavnici.

Stroški bivanja in prehrane se poravnajo v SIC (polni penzion v dvoposteljni sobi je 7800 tolarjev).

Vanda Rešeta,  
vodja izobraževanja pri ZSSS

## Razpis seminarja

# Vpliv zakona o finančnem poslovanju na podjetja

Seminar bo v četrtek, 12. oktobra 2000, od 9.00 do 16.45 ure v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana, soba 16/1.

Program priporočamo delavskim predstavnikom v nadzornih svetih gospodarskih družb, članom svetov delavcev in sindikalnim predstavnikom na vseh ravneh sindikalne organiziranosti.

### PROGRAM

- **Zakon o finančnem poslovanju in naloge sindikatov**
- Strokovni izvajalec: Brane Mišič, izvršni sekretar v ZSSS.
- **Likvidnost, solventnost, kapitalska ustreznost**
- **Ukrepi za zagotavljanje plačilne sposobnosti (kratkoročni, dolgoročni)**
- **Ugotavljanje povprečnega tveganja**
- **Ukrepi za zagotavljanje kapitalske ustreznosti**
- **Odgovornost članov uprav in nadzornih svetov**
- **Delavnica: osnutek pravilnika o finančnem poslovanju za domače podjetje**

Strokovna izvajalka: mag. Cvetka Peršak, strokovnjakinja za finančno računovodsko področje v gospodarskih družbah in svetovalka za malo gospodarstvo, finančna izvedenka, cenilka podjetij.

Metode: predavanje, razprava, delavnica.

Prijave na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 6. oktobra 2000. Seminar bomo izvedli, če bo 18 prijav. Kotizacija za seminar je 13.000 tolarjev za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežilni napitki). Prijavnici je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije. Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila pripišite "Seminar VII., sklic na številko 25".

Vanda Rešeta,  
vodja izobraževanja pri ZSSS

## PRIJAVNICA za izobraževalni seminar VPLIV ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU NA PODJETJA

12. oktobra 2000 v Domu sindikatov v Ljubljani

Ime in priimek: .....

Datum rojstva: .....

Naslov doma: .....

Izobrazba, stopnja izobrazbe: .....

Zaposlitev:

- naziv in naslov družbe: .....

- delovno mesto: .....

Točen naziv in naslov plačnika: .....

Davčna številka plačnika: .....

Član sindikata dejavnosti, katerega član ste: .....

Sindikalni zaupnik: DA NE

Funkcije v sindikatu podjetja oz. zavoda: .....

Član sveta delavcev: DA NE




Delavski predstavnik v nadzornem svetu: DA NE

Telefonska št. - doma: ..... - v službi: .....

Žig in podpis odgovorne osebe:

Kraj, ....., datum: .....

Odgovore na vprašanja v zvezi z vsemi seminarji dobite pri Vandi Rešeta, tel. 01/43 41 238 in pri Jožici Anžel, tel. 01/43 41 239. Faks: 061/13 34 279 in 01/23 17 298.

				<b>Nova Delavska enotnost</b>	LEPO-SLOVJE	SNOV, KI DAJE PRIJETEN VONJ	KAR VZBUJA SMEH	UREK STANE						
				GLAVNO MESTO AZARBEJDŽANA										
				GRŠKI BOG LJUBEZNI										
				ZLOM					ČAČKA (zastarelo)					
				REKA V NEMČIJI, PRITOK LABE										
1														
				<b>Avtor: Rudi Murn</b>	JURIŠ				<b>Nagrada križanka št. 31</b>	KILOGRAM	2		NAJVIŠJA ALI NAJNIŽJA MEJA CESA	RAJ. PARADIŽ
				TANKA MREZASTA TKANINA						PRAVO-SLAVNA ZUPNIJA				
				NAJGLOBLJE BREZNO HADA (iz grške mitologije)						LUKA NA J. ANGLIJE				
				PRITOK BALHASKEGA JEZERA		JED IZ OLUSČENEGA PROSA	BREZDOMOVINEC			ŠP. IGRA NA KONJIH				
				GRM KI RODI LEŠNIKE			PTIČ SEVERNIN MORIJ					NAZIV		
				SLA	VOLILNI MOZ	LIVARSKA SNOV						KOSITER		
						PRIST. MAKIAVELIZMA						ZA POL TONA ZVIŠAN °C		
3														
	LOPATKA PRI PLOGU	GARJE	FILOZOF HRIBAR	SREDNJE-VEŠKO PODLOŽNIŠKO DELO					RUDARSKA DEJAVNOST	RIMSKA DVE		NAKANDANJA VZHODNO-AZIJSKA UTEŽNA ENOTA	RAZLIČNOST, RAZNOVRSTNOST	ČLOVEKU PODOBNA OPIKA
	KONICA			VELIKA TEKOČA VODA		STOTINA JUGOSLOVANSKEGA DINARJA	PRIHOD IZ RODIL			LUKA NA OTOKU HOKAIDO				
				JAKA AVŠIČ			ŽENSKO IME							
	LEDENI MOZJE					SKORJA HRASTA PLUTOVCA KOT SUROVINA						PRITOK RENA V ŠVICI		
	REMIJU PODOBNA IGRA S KARTAMI					PRVOTNA MUZA PETJA						DOBA		
	JAPONSKI DRAMATIK, PISATELJ IN ESEJIST (Kobo)			LASTNIK TOVARNE		AKONTACIJA					ZAGOZDA	ZVEZNA DRŽAVA ZDA (gl. m. Topeka)		
											AM. PISEC GROZLJIVIH ZGODB			
4													EDVARD GRIEG	
				LAVRENCE OLIVIER		IGRALNA KARTA				OSEBNI ZAIMEK			TUKAJ	
						KLICA				ZORANA ZEMLJA			ŽIVAL KI RIJE V ZEMLJI	
				PRIPADNIK INKOV			TRESKETANJE							
							TOMAŽ UNK							
				POKONČNI DEL GREDLJA NA KRMI								MESTO V EPIRU, GRČIJA		
				TEKOČINA ZA IZDELOVANJE LAKOV, TOLUEN								AMERIŠKI FILMSKI KOMIK LAUREL		

**GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 31 (14. 9. 2000):**

- 1: .....
- 2: .....
- 3: .....
- 4: .....

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj točen naslov in davčno številko. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 25. septembra 2000**.

**Pravilna rešitev gesel iz 29. letošnje številke Nove Delavske enotnosti:**  
 1. BROOKE SHIELDS, 2. MODRA LAGUNA, 3. LEPA PUNČKA. Nagrado 5000 tolarjev prejme **Danijela Hanžič**, Šuštarjeva 2, 1420 Trbovlje.